

Załącznik
do uchwały nr XX/186/09
Rady Miejskiej w Czerwieńsku
z dnia 25.02.2009 r.

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

NIETKÓW

Wizja miejscowości: „Nietków – wsią gościnną i estetyczną, dbającą o przyrodę i dziedzictwo kulturowe, z bogatą ofertą życia rekreacyjno – kulturalnego”.

opracowany przez
Lokalną Grupę Odnowy Mieszkańców Miejscowości Nietków

Czerwieńsk, grudzień 2008 r.

Spis treści

WSTĘP	4
ROZDZIAŁ I – Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja	6
1. Położenie	6
2. Historia miejscowości	6
3. Powierzchnia	8
4. Ludność	8
5. Ilość gospodarstw	8
6. Zakłady, zatrudnienie	8
7. Stowarzyszenia	8
ROZDZIAŁ II – Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości ..	9
1. Środowisko przyrodnicze	9
1.1. Walory krajobrazu	9
1.2. Warunki klimatyczne	10
1.3. Szata roślinna	10
1.4. Cenne przyrodniczo obszary, obiekty	11
1.5. Świat zwierzęcy	12
1.6. Wody powierzchniowe	13
1.7. Wody podziemne	13
1.8. Podłoże, warunki hydrogeologiczne	13
1.9. Gleby	14
1.10. Kopaliny	14
1.11. Drogi, dostępność komunikacyjna	14
2. Środowisko kulturowe	15
2.1. Walory architektury wiejskiej	15
2.2. Walory ukształtowania przestrzeni publicznej	16
2.2.1 Budynki użyteczności publicznej	16
2.2.1.1. Obiekty oświatowe	16
2.2.2.2. Obiekty wiejskie-publiczne	16
2.2.2. Place i boiska	17
2.2.3. Zbiorniki retencyjne	17
2.3. Osobliwości kulturowe	17
2.4. Miejsca i przedmioty kultu	18
2.4.1. Kościół filialny pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa	18
2.5. Święta, odpusty i pielgrzymki	19
2.6. Tradycje, obrzędy i gwara	19
2.7. Legendy, postacie historyczne	20
2.8. Specyficzne nazwy, dawne zawody	20
3. Obiekty i tereny	20
3.1. Działki pod zabudowę	20
3.2. Działki pod zabudowę letniskową	20
3.3. Działki pod zakłady usługowe i przemysł	20
3.4. Pustostany mieszkaniowe i magazynowe itp.	20
3.5. Tradycyjne obiekty gospodarskie (spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	20
3.6. Place i miejsca publicznych spotkań	20
3.7. Miejsca sportu i rekreacji	20
3.8. Szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne itp.	20
4. Gospodarka i rolnictwo	21

4.1. Miejsca pracy	21
4.2. Zakłady pracy i produkty	21
4.3. Gospodarstwa rolne	21
4.4. Uprawy i hodowle	21
4.5. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	22
4.6. Miejsca noclegowe, hotelowe	22
4.7. Restauracje, punkty gastronomiczne	22
4.8. Możliwe do wykorzystywania odpady poprodukcyjne	22
4.9. Zasoby odnawialnych energii	22
5. Mieszkańcy i kapitał	22
5.1. Autorytety i znane postacie we wsi	22
5.2. Krajanie znani w regionie, w kraju i za granicą	24
5.3. Osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach	24
5.4. Przedsiębiorcy	24
5.5. Związki i stowarzyszenia	24
5.6. Kontakty i współpraca	25
6. Infrastruktura techniczna	27
ROZDZIAŁ III – Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja	27
1. Elementy wyróżniające wieś	27
2. Analiza zasobów – zestawienie tabelaryczne	28
3. Analiza SWOT miejscowości	29
4. Analiza SWOT w tabeli	30
5. Wyniki analizy SWOT	31
ROZDZIAŁ IV – Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć .. aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia	
przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów	
ich realizacji	32
BIBLIOGRAFIA	36
SPIS MAP	37
SPIS RYCIN	37
SPIS TABEL	37
SPIS ZDJĘĆ	37
Załącznik do Planu Odnowy Miejscowości Nietków	38

WSTĘP

Lata 2007 - 2013 to okres nowej perspektywy finansowej w Unii Europejskiej. Od 2007 r. wsparcie rozwoju obszarów wiejskich jest finansowane w ramach nowego funduszu - Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, którego instrumentem realizacji jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.

Opracowany polski Program Rozwoju Obszarów Wiejskich określa zakres i formę wsparcia obszarów wiejskich w ciągu najbliższych 7 lat. Finansowany jest zarówno ze środków unijnych, jak i z krajowego budżetu. Łączna suma to ok. 17,2 mld euro. Alokacja środków z budżetu UE wynosi ponad 13,2 mld euro. Wkład polskich środków publicznych wynosi ok. 4 mld euro. PROW na lata 2007 - 2013 przynosi dla Lubuszan ok. 240 mln Euro. Za te pieniądze będzie można unowocześnić lubuską wieś i poprawić jakość życia jej mieszkańców.

Zgodnie z założeniami Rozporządzenia 1698/2005 działania zgrupowane są w ramach 4 osi - priorytetowych kierunków wsparcia obszarów wiejskich UE:

Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego;

Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich;

Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej;

Oś 4: Leader.

Realizacja priorytetowych kierunków wsparcia obszarów wiejskich przyczyni się do następujących celów:

- Poprawa konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa przez wspieranie restrukturyzacji, rozwoju i innowacji,
- Poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich przez wspieranie gospodarowania gruntami,
- Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz wspieranie różnicowania działalności gospodarczej.

Odnowa i rozwój wsi to jedno z działań osi trzeciej - społecznej, cieszące się dużym zainteresowaniem mieszkańców wsi. W wielu miejscowościach naszego województwa temat jest realizowany po raz pierwszy, a w wielu kontynuowany. Mieszkańcy opracowują ministategie rozwoju swoich miejscowości, do których następnie powstają nowe projekty. Realizowana jest tu idea oddolnej inicjatywy, związana z potrzebami mieszkańców, z chęcią zmiany swojego miejsca zamieszkania i jakości życia. Mieszkańcy są animatorami i jednocześnie podmiotem życia wiejskiego i wszelkich przedsięwzięć integrujących społeczność. Chodzi też o zachowanie i kształtowanie najistotniejszych elementów dziedzictwa kulturowego, tak by zachować wartości życia wiejskiego i tożsamości wsi. Program wychodzi naprzeciw zmianom strukturalnym obszarów wiejskich, które wiążą się m.in. z rozwijaniem pozarolniczym form aktywności mieszkańców wsi i bardzo mocno promuje postulat wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, tj. poszukiwania nowych funkcji (np. turystycznych, biznesowych), uniezależniając je od tradycyjnie pojmowanego rolnictwa.

Działanie Odnowa i rozwój wsi, będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i inwestycyjnej obszarów wiejskich. Jest to również szansa rozwoju obszarów wiejskich w kierunku pożądanym przez jej mieszkańców, szansa zatrzymania na wsi przyszłych pokoleń oraz przyciągnięcie do niej nowych mieszkańców.

Odnowa i rozwój wsi jest działaniem wspierającym demokratyzację życia na wsi, obejmującym kompleksowo aspekty społeczne, gospodarcze i kulturowe, wskazującym możliwość dofinansowania działań w sołectwach z udziałem funduszy unijnych.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Czerwieńsk przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Nietków.

Dokument „Plan Odnowy Miejscowości Nietków” ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych i realizowanie jego głównych zamierzeń.

Plan ten będzie podlegał ciągłej ewaluacji, stwarzając tym samym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

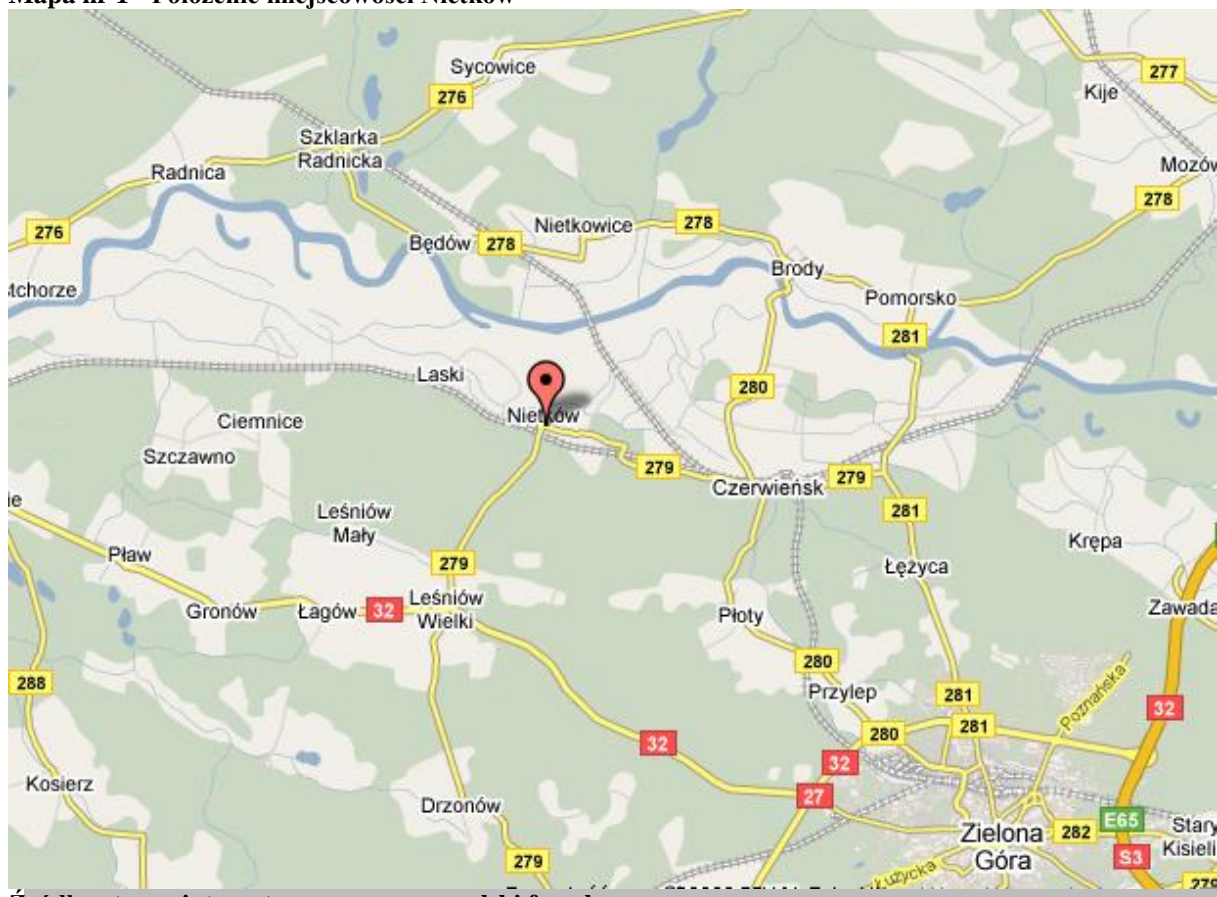
ROZDZIAŁ I

Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie

Nietków - wieś położona w województwie lubuskim w powiecie zielonogórskim, największa wieś gminy Czerwińsk - pierwsza siedziba rodu Rothenburgów, późniejszych założycieli Czerwińska.

Mapa nr 1 - Położenie miejscowości Nietków

Źródło: strona internetowa www.mapapolski.fao.pl

2. Historia miejscowości

Po raz pierwszy wieś była wzmiankowana w 1305 r. w głogowskich kronikach jako „Villa Necka”. Nazwa pochodzi od „niecki”, słowiańskiego określenia na wgłębienie, a więc: wieś w niecce odrzańskiej leżąca. Niemal wszystkie zachowane źródła potwierdzają fakt narażenia wsi na wylewy Odry. Najbardziej tragiczna dla mieszkańców powódź miała miejsce w 1610 r. Jednak dopiero w 1788 roku zakole Odry, które podchodziło pod samą wieś, przekopano prostoliniowym kanałem, który przeciął meandry Odry. W ten sposób zlikwidowano zakole Odry poniżej Nietkowa, równocześnie nastąpiła zmiana koryta płynącego obok Zimnego Potoku.

Od początku swego istnienia Nietków, zwany od 1379 r. także Polnisch Nettkow - Polski Nietków był własnością rodu von Rothenburgów, rodziny skoligaconej z dworem cesarskim, u których pozostał w posiadaniu do roku 1788. Ród ten w końcu XV w. opowiedział się za przynależnością do okręgu krośnieńskiego, znajdującego się we władaniu Brandenburgii. 3 marca 1654 roku Christof von Rothenburg wydzielił z części wschodniej swych dóbr niewielki obszar, na którym pozwolił się osiedlać uchodźcom ze

Śląska. Nadał im przywileje, w ten sposób powstała osada Nowy Nietków (Neu Netkow), która kilkanaście lat później rozrosła się do rozmiarów miasta (Rothenburg Czerwieńsk). Pod koniec XVII wieku w Nietkowie wzniesiono renesansowy dwór; dziś nie ma po nim żadnych śladów, ale o jego istnieniu świadczą wiele przekazów.

W drugiej połowie XVIII wieku włości nabył książę kurlandzko-żagański, Piotr Biron, następnie były one dziedziczone przez członków jego rodziny. W zasadzie od tego czasu, do połowy lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia, datuje się wprost fascynujący rozwój tej malowniczo w depresji odrzańskiej położonej wsi.

W 1792 r. Biron buduje letnią rezydencję, według projektu Jana Krystiana Walentego Schulza. Spędza tu letnie miesiące przenosząc się z Żagania. Była to rezydencja pałacowa w stylu klasycystycznym, malowniczo wkomponowana w park krajobrazowy, którego układ dziś jest jeszcze czytelny, a na jego terenie rosną trzydzieści trzy gatunki drzew i krzewów, w tym XVIII-wieczna akacja. W czasie budowy rezydencji Bironów widoczne były ruiny poprzedniego, renesansowego dworku. Rezydencja Bironów nie przetrwała do dnia dzisiejszego. O dawnej świetności Nietkowa przypomina brama pałacowa, zdobiona wazonami i piaskowcowymi płaskorzeźbami. Oprócz głównej budowli, wzniesiono również pawilon teatralny, tak zwane „domy kawalerskie” i oranżerię oraz oficyny dworskie. W pawilonie teatralnym wystawiane były włoskie farsy i komedie szekspirowskie w wykonaniu artystów teatru żagańskiego. W sierpniowym repertuarze z 1796 r. można było obejrzeć „Poskromienie złończy” i „Wiele hałasu o nic” Szekspira.

Po śmierci Piotra Birona w 1800 r., rezydencja w Nietkowie stała się miejscem szczególnym lubianym przez jego żonę, księżnę Dorotę Kurlandzką. Jak pisze profesor Majchrzak, ongiś była ona ulubienicą króla Stanisława Augusta Poniatowskiego; w 1821 r. w nietkowskim pałacu znajdował się naturalnej wielkości portret króla, pędzla C.F. Baera. Spadkobierczynią włości nietkowskich została jedna z córek Birona, Maria Luiza Paulina, skoligacona z rodem Hohenzollern-Heschingen. Swoją uwagę bardziej jednak skupiała na rezydencjach w Dreźnie, Pradze czy Wiedniu, mniej dbając o letnią rezydencję ojca. Zgodnie z testamentem, kolejnym spadkobiercą został jej jedyny syn, Fryderyk Wilhelm Konstanty. Wskutek przemian rewolucyjnych z 1848 r., książę utracił swoje własności w Szwabii, dlatego rezydencja w Nietkowie stała się dla niego stałą siedzibą. Zmarł on 3 września 1869 r. na zamku w Nietkowie i został pochowany w grobowcu rodzinnym, który po dziś dzień znajduje się na terenie parku. Po śmierci księcia w 1869 r. nadzór nad majątkiem Nietków, Czerwieńsk przejął dwór pruski, który majątek ten przekazywał kolejnym swym krewnym. Właściciele otrzymywali tytuł hrabiowski von Rothenburg.

Książę Fryderyk Wilhelm Konstanty pozostawił męskiego potomka, ale bez prawa dziedziczenia, jako że jedyny syn spółdzony został w morganatycznym małżeństwie z Amalią von Geyern (lub Amalie Schenk von Gagern). Dwór berliński legalności tego związku nigdy nie uznał. W końcu jednak stanęło na tym, że ojciec zrzekł się praw do Nietkowa na rzecz swojego syna, noszącego tytuł hrabiego von Rothenburg. Tenże hrabia był w latach 1903 - 1907 starostą zielonogórskim. W dziejach miasta i powiatu niczym specjalnie się nie wyróżnił. Włości nietkowskie składały się z 12 dóbr rycerskich w okręgach: Grünberg, Freystadt, Krossen und Jauer.

W czerwcu 1869 roku Opracowano projekt nowego dworca kolejowego na zachód od miasteczka Czerwieńsk, na gruntach należących do majątku Nietków (Polnisch Nietkow), pomiędzy granicą miasta a folwarkiem. Pięć lat później ustanowiono przystanek kolejowy w Nietkowie.

W celu przywrócenia wszystkim miejscowościom na Ziemiach Odzyskanych polskiej historycznej nazwy, 3 czerwca 1946 roku działała przy Radzie Państwa Komisja Ustalania Nazw Miejscowości. Na posiedzeniu tego dnia ustalono nazwy dla 14 miejscowości, w tym: Czerwieńska i Nietkowa. W 1955 roku następują dalsze zmiany organizacyjne. Czerwieńsk

wieś zostaje gromadą, a Gminna Rada Narodowa zostaje przekształcona w Gromadzką Radę Narodową, której terenem działania był tylko Czerwieńsk. Natomiast wsie Nietków, Laski, Wysokie, Łężyca podlegały Gromadzkiej Radzie Narodowej – Czerwieńsk II. W kwietniu 1976 roku wybudowano i oddano do użytku nową drogę do Nietkowa (zamknięta została dotychczasowa, biegnąca wzdłuż m.in. zabudowań PGR).

W listopadzie 1995 roku zakończono budowę nowego cmentarza w Nietkowie z przeznaczeniem dla mieszkańców Nietkowa i Lasek. Cmentarz poświęcił proboszcz parafii z Czerwieńska ks. Zbigniew Stanek.

3. Powierzchnia

Sołectwo Nietków leży w centrum Gminy Czerwieńsk i obejmuje powierzchnię 26,7867 km² (2678,67 ha), zaś sama miejscowość Nietków, czyli grunty zurbanizowane to powierzchnia 0,4122 km² (41,22 ha). W skład sołectwa Nietków wchodzi również dwie osady – osada śródleśna Boryń, oddalona od Nietkowa ok. 1 km oraz osada Piaśnica znajdująca się ok. 3 km w odległości od Nietkowa.

Tabela 1 Użytkowanie powierzchni miejscowości Nietków

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Udział w %
tereny zurbanizowane	41,22	1,5
użytki rolne	1126,06	42,0
las	1212,95	45,3
wody	2,68	0,1
tereny komunikacyjne	150,36	5,6
pozostałe (rowy, nieużytki itp.)	145,40	5,4
Razem 2.678,67 ha		

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru Gruntów w gminie.

4. Ludność

Ludność Nietkowa kształtuje się na poziomie ok. 1258 mieszkańców. Sytuacja demograficzna tej miejscowości jest korzystna, gdyż występuje wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i niski w wieku poprodukcyjnym. Udział w wieku przedprodukcyjnym 0-18 lat wynosi 25%, w wieku produkcyjnym 18-65 lat – 65%, natomiast w wieku poprodukcyjnym powyżej 65 lat wynosi 10%.

Tabela 2. Liczba ludności w przedziałach wiekowych – stan na 31. 12. 2007 r.

Przedział wiekowy	0-18 lat	18-65 lat	65 lat i więcej	Ogółem
Liczba ludności	320	822	116	1258

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ewidencji Ludności w gminie

Tabela 3. Ruch naturalny ludności – stan na 31. 12. 2007 r.

Ruch naturalny	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Liczba	15	12	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ewidencji Ludności w gminie

5. Ilość gospodarstw

Na terenie miejscowości Nietków znajduje się 329 gospodarstw, w tym 83 gospodarstwa rolne (osoby posiadające powyżej 1 ha gruntu).

6. Zakłady, zatrudnienie

W sołectwie jak i w samej miejscowości Nietków nie występują większe zakłady produkcyjne czy wytwórcze. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie w większości poza Nietkowem, głównie w Czerwieńsku i Zielonej Górze oraz w strefie bezpośredniego oddziaływania tego miasta. Spora część mieszkańców pracuje jednak na miejscu, głównie w instytucjach publicznych mieszczących się w Nietkowie i w firmach zajmujących się działalnością pozarolniczą. W ostatnim czasie obserwuje się zatrudnienie wyjazdowe, głównie do Wielkiej Brytanii, Irlandii oraz Niemiec. W Nietkowie widoczny jest również większy ruch w rejestrowaniu małych mikroprzedsiębiorstw opierających się głównie o zasadę samozatrudnienia (szczegółowe dane w rozdziale II, pkt. 4.1). Zatrudnienie na terenie Nietkowa jest szczególnie ważne z uwagi na aktywizację zawodową osób z terenów popegeerowskich.

7. Stowarzyszenia

Na terenie Nietkowa działają dwa stowarzyszenia mające siedzibę w Nietkowie - Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Nietków i LKS „Odra” Nietków (zarejestrowane w KRS).

Poza wymienionymi stowarzyszeniami, na terenie Nietkowa działają dwa Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Wędkarskie „Sumik”, Klub Seniora, Zespół Taneczny „Rytm”, Kapela Nietkowska państwa Wilczaków, Zespół Śpiewaczy „Nietkowiarki” i „Malinki”. Szczegółowy opis w rozdziale II, pkt. 5.5.

ROZDZIAŁ II

Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Środowisko przyrodnicze, położenie

1.1. Walory krajobrazu

Ukształtowanie powierzchni gminy jest bardzo zróżnicowane. Położona jest ona na obu brzegach Odry, której lodowiec wytyczył w tym miejscu kierunek wzdłuż równoleżnika, urozmaicając jej południowy bieg ku morzu. Gmina leżąc w malowniczej pradolinie Odry, krańcem południowym dotyka Wysoczyzny Zielonogórskiej, a północnym opiera się o Wysoczyznę Lubuską. Północna część gminy to rozległa równina sandrowa wyniesiona około 20 m nad dolinę rzeki Odry. Południowa natomiast posiada zróżnicowaną rzeźbę terenu. Jest to teren pagórkowaty o rozległych stokach i wierzchołkach, łagodnie pofałdowany. Środkową część gminy stanowi rozległa równina rzeki ograniczona od północy i południa wyraźnymi krawędziami i skłonami wysoczyzn. Na tym fragmencie w rzeźbie terenu wyraźnie zaznaczają swój udział wały przeciwpowodziowe. Dlatego właśnie jest tu bardzo urozmaicony krajobraz.

Rejon miejscowości Nietków zbudowany jest z osadów triasy. Nad nimi zalega warstwa 200 ÷ 300 m osadów trzeciorzędu i czwartorzędu. Trzeciorząd reprezentowany jest przez osady oligoceńskie, miocene i pliocen. Miąższość osadów trzeciorzędowych waha się od 160 do 300 m. Są to przeważnie piaski drobne i pylaste oraz osady mułkowe. W okolicach Nietkowa osady trzeciorzędowe zostały zaburzone glacytektonicznie i miejscami wysoko wyniesione nawet do 50 m. W sąsiedztwie tej miejscowości występują miejsca lokalizacji złóż piasków i pospółek. Eksploatowane jest złożo kruszywa naturalnego „Nietków” (zrehabilitowano teren zajęty pod eksploatację kruszywa 7 lipca 2005 r.) oraz małe złożo gliny. Miąższość kruszywa waha się od 2,5 m do 30,0 m. Kopalni towarzyszą gliny i łyły występujące poniżej serii zwirowej.

Nietków jest ciekawym miejscem pod względem walorów krajobrazowych, położonym na pograniczu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Terasy wyższe pradoliny

zbudowane są z piasków i żwirów rzecznych oraz piasków eolicznych – wydmowych. W dolinach rzecznych i zagłębieniach powstały torfy. Terasa dolna pradoliny zbudowana jest z ilastych mad i namulów rzecznych. Uroku temu krajobrazowi dodają zasobne w grzyby lasy oraz coraz czystsze, zachęcające do wędkowania wody. Jest to wymarzone miejsce na wypoczynek weekendowy.

1.2. Warunki klimatyczne

Nietków jak i cała zachodnia Polska leży w przejściowej strefie klimatu umiarkowanego. Na klimat obszaru tego regionu decydujący wpływ mają masy powietrza napływające znad Oceanu Atlantyckiego.

Gmina położona jest w trzech krainach klimatycznych:

- na północy Pojezierze Lubuskie,
- w środkowej Pas Pradoliny Południowych,
- na południu Wał Zielonogórski.

Średnie elementy klimatyczne tych krain są zbliżone i kształtują się następująco:

- średnia temperatura roczna około 10,1 °C,
- roczna suma opadów około 785,7 mm/m².

Tabela 4. Temperatura powietrza i opady w dwóch pierwszych dekadach stycznia 2008 r.

Miesiąc	Temperatura powietrza w °C			Opady atmosferyczne w mm/m ²		
	Średnia 1977-2007	Średnia 2007	Średnia 2008	Średnia suma 1977-2007	Suma 2007	Suma 2008
Styczeń	- 1,04	4,2	1,3 średnia z 2 dekad	39,1	106,6	42,2 suma z 2 dekad

Źródło: E. Bartkiewicz, *Dane meteorologiczne według pomiarów przeprowadzonych w Stacji Meteo – LODR w Kalsku za 2007 rok*, „Lubuskie Aktualności Rolnicze” nr 2, Kalsk 2008 r., Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku, s. 34-35.

Klimat charakteryzuje się małymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, wiosna jest wczesna, lato długie, zima łagodna i krótka z mało trwałą pokrywą śnieżną. W klimacie lokalnym widoczne jest zróżnicowanie w stosunkach termiczno – wilgotnościowych pomiędzy doliną Odry, a terenami wysoczyznowymi. W dolinie rzeki Odry często tworzą się mgły, zastoiny wychłodzonego powietrza, występują mrozowiska. Tereny pozadoliny mają znacznie lepszy klimat lokalny. Strefa klimatyczna, w której znajduje się miejscowość Nietków, z wpływami klimatu morskiego posiada warunki najbardziej sprzyjające uprawie roślin zimozielonych i wrażliwych roślin iglastych i liściastych.

1.3. Szata roślinna

Lasy okalające Nietków położone są w Krainie Wielkopolsko - Pomorskiej mezoregionu Ziemi Lubuskiej. Stanowią one dwa kompleksy leśne przecięte w połowie doliną rzeki Odry. Północny stanowi fragment Puszczy Rzepińskiej, południowy stanowi fragment Puszczy Gubińskiej. W obniżeniu rzeki Odry, lasów jest niewiele i są to niewielkie zespoły. Stanowią one najciekawsze pod względem przyrodniczym enklawy z zachowaniem roślinności w stanie zbliżonym do naturalnego. Siedliska lasów ukształtowały się pod wpływem ostatniego zlodowacenia. Lasy, w obrębie geodezyjnym Nietkowa, zajmują 1212,95 ha. Dominują siedliska borowe zajmujące aż 89% terenów leśnych. W ramach tego typu lasów dominuje siedlisko boru świeżego 69%. Pozostałe to bór suchy 7% oraz bór mieszany świeży 12%. Siedliska bogatsze zajmują łącznie 11% powierzchni lasów z czego najwięcej znajduje się w typie lasu wilgotnego oraz w typie olsu. Najzasobniejsze siedliska lasu łęgowego zajmują 1% powierzchni i są usytuowane na terenach zalewowych rzeki Odry

w obrębie wsi Nietków. W składzie gatunkowym lasów dominuje sosna pospolita zajmująca 90 % powierzchni. Ponadto występują dąb i brzoza. Znikomy jest udział buka. Na terenach zalewowych w sąsiedztwie Nietkowa pod koniec XIX wieku założono szkółkę doświadczalną drzew obcego pochodzenia na powierzchni 1,85 ha, gdzie rośnie około 150 gatunków i odmian drzew. Głównym założeniem była kolekcja drzew iglastych. Ponadto posadzono kolekcję buków, dębów, klonów, lip, grabów i jesionów. Powierzchnia arboretum wynosi 12,72 ha. Pierwotny charakter założenia został bardzo zniekształcony przez silnie zarastające gatunki drzew i krzewów roślinnych.

Przeciętny wiek drzewostanu w gminie określa się na około 40 lat, a więc są to lasy młode czasowo chronione. Największą powierzchnię zajmują lasy najmłodsze. Najstarsze drzewostany zachowały się na trudno dostępnych skarpach Odry oraz na terenach zalewowych.

Ciekawe pod względem składu gatunkowego są parki podworskie. Park w Nietkowie posiada obce gatunki jak sosna syberyjska, buki zwisające, platany, cisy. Jego powierzchnia wynosi 2,48 ha.

Na terenie gminy występuje szereg gatunków chronionych szaty roślinnej typowych dla borów i lasów. Dominuje drzewostan w przedziale wieku pomiędzy 40, a 100 lat. Zajmuje on około 65 % powierzchni gminy. Drzewostan w wieku powyżej 100 lat tj. w wieku rębności stanowi około 15 % powierzchni gminy. Występuje w postaci niewielkich obszarów rozmieszczonych swobodnie po terenie gminy. Podobnie sytuacja kształtuje się w przypadku drzewostanu czasowo chronionego w wieku do 40 lat. Duże połacie terenów leśnych objęte są ochroną (laso wodochronne, laso glebochronne, laso na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, laso stanowiące ostoję zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, laso położone w odległości 10 km od granic administracyjnych miasta Zielona Góra).

1.4. Cenne przyrodniczo obszary, obiekty

Oprócz lasów gospodarczych na terenie obrębu geodezyjnego Nietkowa występuje obszar chronionego krajobrazu. Odnaleźć tu można także rezerwat leśny „Nietków” o powierzchni 12 ha obejmujący fragment lasu między Odry a jej starym korytem. Ochronie podlega las liściasty z małą domieszką jodły i świerka.

W obrębie miejscowości Nietków występują również pomniki przyrody:

- platan klonolistny o obwodzie 420 cm i wysokości około 30 m rosnący w centrum wsi,
- dąb szypułkowy zrosnięty z 3 pni o obwodach 390 cm, 330 cm, 300 cm i wysokości około 26 m rosnący na placu kościelnym.

Zdjęcie nr 1: Arboretum

W miejscowości Nietków odnaleźć można podworski park o powierzchni 2,48 ha, w którym występują obce gatunki drzew, takie jak sosna syberyjska, buki zwisające, platany i cisy. Założony został w połowie XVIII w przy zespole pałacowym. Na terenie parku rosną interesujące okazy drzew i krzewów, a wśród nich pomnikowa akacja o osiemnastowiecznym rodowodzie, platan – pomnik przyrody oraz bardzo rzadki egzemplarz dębu korkowego.

Cennym przyrodniczo obszarem jest również arboretum w Nietkowie, znajdujący się na obszarze terasy zalewowej rzeki Odry w jej środkowym biegu. Powierzchnia arboretum wynosi 12,72 ha, jednak wskutek powodzi z lipca 1997 r. powstało bardzo dużo ubytków.

Kolekcję założył w końcu XIX w. właściciel Czerwieńska hrabia Rothenburg. Arboretum ma charakter kolekcji okazowej gatunków i odmian ozdobnych. W celu utrzymania obiektu zaplanowano odbudowę zasobu dendrologicznego kolekcji. Po rewitalizacji i rekonstrukcji obiekt będzie powszechnie dostępny.

Kolejnym cennym przyrodniczo obszarem na skalę europejską w sąsiedztwie miejscowości Nietków jest fragment sieci Natura 2000 – Dolina Środkowej Odry PLB080004. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 r. w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych (tj. alpejskiego, atlantyckiego, borealnego, kontynentalnego, panońskiego, makaronezyjskiego, śródziemnomorskiego, stepowego i czarnomorskiego). W Polsce występują 2 regiony: kontynentalny (96 % powierzchni kraju) i alpejski (4 % powierzchni kraju). Dla każdego kraju określa się listę referencyjną siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których należy utworzyć obszary Natura 2000 w podziale na regiony biogeograficzne.

Dolina Środkowej Odry PLB080004 jest to Fragment doliny Odry od Nowej Soli do ujścia Nysy Łużyckiej wraz z rejonem ujścia Obrzycy do Odry. Znaczna część obszaru jest zalewana podczas wysokich stanów wody w Odrze. Zachowane są tutaj liczne starorzecza, występują duże kompleksy wilgotnych łąk, a także zarośla i lasy łąkowe. Wśród tych ostatnich najcenniejsze są fragmenty łągów jesionowo-wiązowych i łągów wierzbowych. Występuje tu co najmniej 18 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 2 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie łąkowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), trzmielojad, świerszczak i remiz; a w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje derkacz i cyranka.

Zdjęcie nr 2: Park w Nietkowie

1.5. Świat zwierzęcy

Świat zwierzęcy na terenie gminy jest bogaty w gatunki faunistyczne, szczególnie w grupie bezkręgowców i ptaków, ze względu na dolinę Odry, która stanowi obszar użytków z bardzo indywidualną fauną. Ssaki reprezentowane są między innymi przez gatunki chronione, takie jak jeże, krety, ryjówki, gacki czy łasice. Ptaki reprezentowane są przez

124 gatunki, pośród których wyróżniają się: bociany białe, gęsi, perkozy, cyraneczki, gęgoły, bieliki, kruki, wilgi, słowiki. Płazy i gady są gatunkami często występującymi we wszystkich wodach gminy i są to ropuchy, grzebiuszki, żółwie, zaskrońce, jaszczurki i żmije. Owady występują głównie w rejonie wód powierzchniowych.

1.6. Wody powierzchniowe

Cały obszar gminy położony jest w dorzeczu rzeki Odry, która przepływa równoleżnikowo przez środek gminy. Lewostronną dolinę Odry odwadnia kanał Zimny Potok do którego dopływa z wysoczyzny potok Łacza (Złoty Potok) oraz liczne ciek w postaci rowów przecinających dolinę. Z prawej strony Odry dominują rzeki Grażyński Potok i Ołobok. Rzeka Odra posiada uregulowane koryto i jest ono dobrze utrzymane. Na rzece Odrze występują dwa okresy stanów wysokich (letni, związany z długotrwałymi opadami deszczu i wiosenny, związany z roztopami śniegów w zalewach górskich). Wody stanów wysokich mieszczą się na ogół w obrębie wałów przeciwpowodziowych. Zdarzało się jednak, że Odra rozlewała się na obszary poza wałami, zalewając znaczne obszary doliny. Przy rzędnej absolutnej 49,34 mnpm, gdyby nie obwałowania przeciwpowodziowe, została by zalana cała dolina Odry.

Sama miejscowość Nietków odwadniana jest głównie rowami melioracji szczegółowej oraz ciekami melioracji podstawowej jakim jest Zimny Potok.

1.7. Wody podziemne

Na obszarze gminy Czerwieńsk można wyróżnić dwa regiony hydrogeologiczne tj. Pradolinę Warszawsko - Berlińską i Pagórki Zielonogórskie. W pradolinie występuje tylko jedna warstwa wodonośna o miąższości 10÷15 m. Chemizm wód tej warstwy poprawia się w miarę zbliżania się do wysoczyzny. Na dużym obszarze gminy w jej południowo - wschodniej części obejmującej tereny w pobliżu wsi Nietków znajduje się zbiornik wód podziemnych o zasobach ocenianych na 30 tys. m³. Zbiornik ten został zaliczony do obszarów o Najwyższej Ochronie Wód (ONO).

Na terenie gminnym można wydzielić tereny z wodą na głębokości:

- do 1,0 m na obszarze międzywała Odry, dna dolin cieków,
- 1,0 ÷ 3,0 m na obszarze pozadolinnym.

Wielkość wahań tych wód podpowierzchniowych wynosi od 0,5 m do 1,5 m.

W okolicach Nietkowa na krawędzi wysoczyzny i pradoliny występują liczne źródła.

1.8. Podłoże, warunki hydrogeologiczne

Obszar gminy charakteryzuje się złożonymi warunkami morfogenetycznymi i zróżnicowanymi formami geomorfologicznymi. Na terenie sołectwa Nietków występują kompleksy, które charakteryzują piaski i żwiry średnio ziarniste zagęszczone o miąższości 12 ÷ 16 m oraz woda gruntowa na głębokości większej niż 3,0 mppt. Stwarzają one korzystne warunki do zabudowy, nie tylko ze względu na podłoże, ale także dobry klimat.

Jednak występują także niewielkie obszary, o mało korzystnych warunkach zabudowy, o podłożu w postaci glin piaszczystych i pylastych ze skłonnościami do uplastycznienia oraz piasków gliniastych w stanie zwartym o miąższości od 2,0 m do kilku metrów z wodą gruntową występującą na głębokości 1,0 ÷ 2,0 mppt.

Wzdłuż rzeki Odry, cieków i strumieni znajdują się również niekorzystne warunki budowlane. Są one wynikiem występowania wody do 1,0 m mppt. podłoża piaskowego żwirowego oraz gliniastego i pyłowego, a także namułowego o miąższości 1,0 ÷ 3,0 m z możliwością uplastycznienia się i zmiany ścisłości, podścielone piaskami rzecznyymi.

1.9. Gleby

Na terenie gminy występują gleby zróżnicowane gatunkowo i typologicznie w zależności od składu mechanicznego, położenia i warunków gruntowo-wodnych. Głównymi typami gleb, które występują na terenach gminy i w okolicach miejscowości Nietków są:

- muły torfowe wytworzone z torfu niskiego występujące w rejonie cieków wodnych i rzeki Odry,
- mady na obszarze doliny rzeki Odry, które zajmują około 60% terenów rolnych i użytków zielonych, stanowiące kompleksy pszenne dobre i bardzo dobre oraz żytnie dobre.

Obserwuje się stopniową degradację gleb. Część pól uprawnych leży od kilku lat odłogiem, porastają chwastami, spada ich urodzajność. Wiele łąk nie jest koszonych, stosunki wodne ulegają pogorszeniu, zanika retencja wody. Sady są opuszczone, zaniedbane i nie mają żadnego znaczenia produkcyjnego. Erozja gleb występuje na skarpach po wyrobiskowych piasków i żwirów oraz na zboczach stoków o spadkach powyżej 10% (krawędzie wysoczyzn). Nie obserwuje się zjawiska zmniejszania arealów użytków rolnych z tytułu ich zajęcia pod nowe inwestycje.

Użytkowanie gruntów przedstawia się następująco:

- użytki rolne 1126,06 ha,
- grunty pod lasami 1212,95 ha,
- grunty pod wodami 2,68 ha,
- grunty zainwestowane 191,58 ha,
- grunty inne 145,40 ha.

Charakterystyczny jest duży udział gruntów pod lasami – 45,3%, a użytki rolne zajmują 42%.

1.10. Kopaliny

Gmina jest uboga w surowce o znaczeniu gospodarczym. Jedyne w okolicach miejscowości Nietków występują udokumentowane złoża kopaliny – obszar górniczy złoża żwirów i piasków. Eksploatowane jest złożo kruszywa naturalnego „Nietków” (zrekultywowano teren zajęty pod eksploatację kruszywa 7 lipca 2005 r.) oraz małe złożo glinki.

1.11. Drogi, dostępność komunikacyjna

System komunikacyjny gminy Czerwieńsk oraz miejscowości Nietków, co warto podkreślić tworzy sieć kołowa, kolejowa oraz wodna.

W sieci komunikacji kołowej wyróżnia się droga nr 275 zaliczona do kategorii dróg krajowych w ciągu miejscowości Gubinek – Zielona Góra na odcinku Łągów – Leśniów Wielki. Przebiega ona przez południowo-zachodnią część gminy. Obserwuje się zwiększone natężenie ruchu na tej drodze.

Przez gminę przebiega pięć dróg zaliczonych do kategorii wojewódzkich:

- nr 276 – Krosno Odrzańskie – Sulechów, na odcinku Szklarka Radnicka – Sycowice,
- nr 278 – Radnica – Sulechów na odcinku Szklarka Rudnicka, Bródki, Nietkowice i Brody,
- nr 280 – Zielona Góra – Czerwieńsk – Brody,
- nr 281 – Zielona Góra – Wysokie – Pomorsko.

Dodatkowo przez samą miejscowość Nietków przebiega jeszcze jedna droga wojewódzka o nr 279 – Wysokie – Czerwieńsk – Nietków – Leśniów Wielki. Posiada ona jezdnię o nawierzchni utwardzonej.

Drogi zaliczone do kategorii dróg powiatowych to:

- nr 1144 F - Trzebule - Drzonów - Radomia - Zagórze – Płoty,
- nr 1174 F - Mozów - Szabliska - Brzezcie – Bródki,
- nr 1176 F - Zawada - Krępa - Łężyca - Płoty - Leśniów Mały.

Dodatkowo przez miejscowość Nietków przebiega droga powiatowa nr 1147 F na odcinku Bronków - Dychów - Brzeźnica - Dąbie - Szczawno - Laski - Nietków. Jest to droga o jezdni utwardzonej, która spełnia rolę uzupełniającą, gospodarczą.

Poza drogami wojewódzkimi i powiatowymi w Nietkowie występują także drogi gminne o statusie dróg publicznych. Są to drogi nr 001108 F relacji Nietków – Płoty, 001109 F relacji Nietków – Nietkowie, 001114 F relacji Nietków - Sudoł – Drzonów oraz nr 00116 F relacji Nietków – Brody.

Obsługę komunikacji pasażerskiej zapewnia Miejski Zakład Komunikacji w Zielonej Górze, autobusem linii 32, który kursuje w dni robocze raz na godzinę oraz w soboty i święta raz na dwie godziny.

Komunikacja kolejowa aktualnie nie odgrywa tej roli co dawniej. Sieć tworzą cztery szlaki w kierunku na Zieloną Górę, Sulechów, Rzepin, Krosno Odrzańskie i stacja Czerwieńsk. Są to linie o znaczeniu międzyregionalnym. Węzeł kolejowy w Czerwieńsku pełni rolę stacji osobowej oraz zaplecza technicznego dla magistrali kolejowej „Śląsk – Porty” i stacji Zielona Góra. W Nietkowie znajduje się przystanek kolejowy. Linie kolejowe mają duży wpływ na rozwój gminy. Planowane jest uruchomienie szynobusu na istniejącej linii kolejowej między Zieloną Górą, a Guben.

Przepływająca przez gminę rzeka Odra jest żeglowna. Jednak brak jest urządzeń technicznych takich jak port czy przystań. W związku z tym nie występuje współpraca pomiędzy żeglugą, a innymi systemami komunikacyjnymi. Powiązanie obszarów gminy po jej obu brzegach zapewniają dwa mosty kolejowe w Pomorsku i Nietkowicach oraz przeprawy promowe w Brodach i Pomorsku. Obecnie trwają nieustanne zabiegi władz samorządowych i ludności o odbudowę i przywrócenie świetności przystani rzecznej w Nietkowie.

2. Środowisko kulturowe

2.1. Walory architektury wiejskiej

Przez lata miejscowość Nietków nie straciła swojego pierwotnego charakteru. Zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa wsi stanowi cenną historycznie przestrzeń. Świadczą o tym charakterystyczne obiekty objęte ewidencją. Należą do nich następujące założenia:

- park dworski z XIX w. (ew. zabytków nr 54),
- oficyna pałacowa z XVIII w. (ew. zabytków nr 2042),
- arboretum (ew. zabytków nr L-74),
- oranżeria (ew. zabytków nr 520),
- zabudowa zwarta z drugiej połowy XIX w.,
- kościół filialny z 1886 roku,
- ogrodzenie murowane z XIX w.,
- dwór z XVIII-XIX w.,
- szkoła z pierwszej połowy z XX w.,
- dworzec kolejowy z pierwszej połowy XX w.,
- cmentarz z XIX w.,
- folwark z 1895-1930 r.,
- pięć stanowisk wczesnodziejowych, średniowiecznych i nowożytnych,
- dom mieszkalny nr 4, murowany z ok. 1910-1920 roku,
- dom mieszkalny nr 6, budowa szachulcowa z końca XIX w.,
- dom między budynkami nr 20 i 21, murowany z drugiej połowy XIX w.,
- dom nr 23, budowa szachulcowa z XIX w.,
- budynek nr 31 murowany/szachulcowy z początku XX w.,
- dom mieszkalny nr 39, murowany z drugiej połowy z XIX w.,

- dom mieszkalny nr 75, murowany z 1910 roku,
- dom mieszkalny nr 80, murowany z 1910 roku,
- dom mieszkalny nr 82, budynek szachulcowy/murowany z drugiej połowy XIX w.,
- dom mieszkalny nr 109, budynek szachulcowy/murowany z drugiej połowy XIX w.,
- dom mieszkalny nr 113, murowany z 1907 roku,
- dom nr 147, murowany z drugiej połowy XIX w.,
- dom między budynkami nr 147 i 148, budowa szachulcowa z XVIII-XIX w.,
- dom nr 152, budowa szachulcowa/murowana z XIX/XX w.,
- stodoła przy domu nr 152, budowa szachulcowa z drugiej połowy XIX w.,
- dom mieszkalny nr 157, budowa szachulcowa z drugiej połowy XIX w.,
- dom nr 160, murowany z ok. 1910-1920 roku,
- dom mieszkalny nr 164, budowa szachulcowa z drugiej połowy XIX w.,
- dom mieszkalny nr 170, budowa szachulcowa z drugiej połowy XIX w.,
- dom mieszkalny nr 171, murowany z początku XX w.,
- dom, obecnie Wiejski Dom Kultury, murowany z początku XX w.,
- rozplanowanie przestrzenne miejscowości Nietków.

Przeważająca ilość domów została pobudowana w drugiej połowie XIX w i na początku XX wieku. Stany techniczne obiektów w większości są średnie i dobre. Znaczna część domów jest z cegły, pokryta dachówką, posiadająca dachy dwuspadowe, niekiedy są otynkowane, częściowo z obramieniami okien i drzwi w postaci opasek. W dużej części zabudowa mieszkaniowa posiada pewne walory kulturowe. Nowa zabudowa mieszkalna jednorodzinna w miejscowości Nietków integruje się architektonicznie z tradycjami budownictwa w nowoczesnym wydaniu i podnosi walory estetyczne wsi.

Założenia urbanistyczne miejscowości Nietków z racji swojej metryki średniowiecznej i swoich cech wymagają pogłębionego rozpoznania konserwatorskiego. Najstarszą metrykę z zachowanych obiektów rezydencjonalnych posiada dwór i oficyna w Nietkowie, natomiast zespół dworski został ogrodzony murem, którego fragment zachował się do obecnych lat.

Do dzisiaj okazałym symbolem Nietkowa pozostaje historyczny park krajobrazowy z bogatym drzewostanem i zachowanymi zabytkami.

2.2. Walory ukształtowania przestrzeni publicznej

Zgodnie z definicją przestrzeni publicznej są to wszelkie miejsca dostępne powszechnie i nieodpłatnie, fizyczna przestrzeń w której może znaleźć się każda jednostka społeczna. Przykładami przestrzeni publicznych są drogi i ulice, place miejskie czy różne stale dostępne budowle i budynki stanowiące własność publiczną. Przestrzeniami publicznymi są też zwykle różne formy krajobrazu przyrodniczego stanowiące własność państwową lub gminną.

2.2.1 Budynki użyteczności publicznej

2.2.1.1. Obiekty oświatowe

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wróblewskiego
- Niepubliczne Przedszkole

2.2.2.2. Obiekty wiejskie-publiczne

- Wiejski Dom Kultury, oddział biblioteki publicznej

Zdjęcie nr 3: Wiejski Dom Kultury

2.2.2. *Place i boiska*

- boisko sportowe

2.2.3. *Zbiorniki retencyjne*

Nie występują w miejscowości i sołectwie Nietków.

2.3. *Osobliwości kulturowe*

Osobliwością Nietkowa jest zabytkowa brama i park – pozostałość po zamku Rothenburgów.

Zdjęcie nr 4: Dawny pałac Rothenburgów

Przypuszczać można, że zamek istniał już podczas wojny 30-letniej. Prawdopodobnie była to nowa zastępcza budowla starego, skromniejszego zamku, który został wzniesiony w pomyślnych gospodarczo latach między 1570, a 1610 rokiem. Największą i najstarszą akacją w parku zamkowym miał tu zasadzić sam Fryderyk II (król Prus), przy okazji swego pobytu na zamku. Jednak z historycznego punktu widzenia wydają się to mało prawdopodobne. Akację zasadził prawdopodobnie właściciel zamku na pamiątkę przejazdu króla przez Nietków 18 sierpnia 1758 roku.

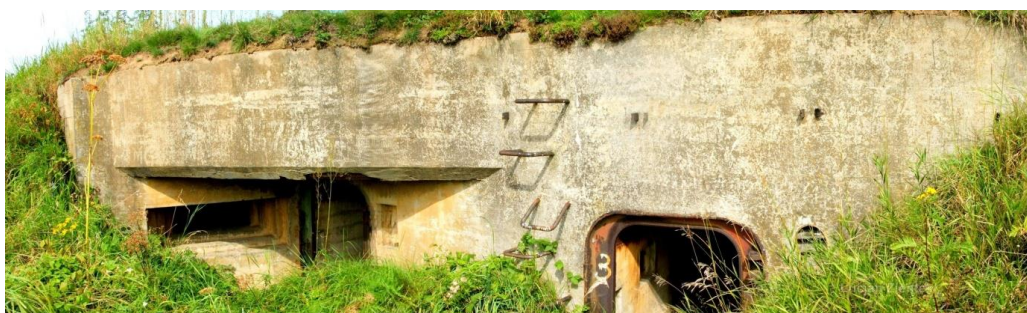
Zabytkowy park krajobrazowy założono w połowie XVIII w. Do 1945 roku w parku zamkowym rosło więcej niż dziś chronionych okazów. Do najcenniejszych należały na przykład platan (3,8 m w obwodzie), klon (2,7 m), bardzo stary jałowiec wirgilijski (1,7 m) oraz kilka równie starych akacji robinii, które osiągały do 3,9 m w obwodzie. W 1945 roku zamek, który znajdował się w bardzo dobrym stanie technicznym, zajęli żołnierze Armii Radzieckiej. Do końca 1946 roku systematycznie dewastowali obiekt. Wiele znajdujących się w środku, bardzo cennych obrazów, mebli, posągów, dywanów zrabowali i wywieźli. Kiedy opuszczali zamek podpalili go, aby zatrzeć ślady zniszczenia. Dziś po zamku została już tylko fotografia oraz zabytkowa brama, którą wjeżdżano na teren posesji. Barokowa brama z XVIII w. flankowana jest dwoma filarami, zdobionymi boniowaniem i zwieńczona wazonami. W filary wmontowane zostały dwie piaskowcowe renesansowe płyty epitafijne z XVI w. z płaskorzeźbionymi wyobrażeniami postaci.

Z bramą sąsiaduje fragment dwuskrzydłowej, murowanej, parterowej oficyny pochodzący z około połowy XVIII w.

Następną osobliwością kulturalną Nietkowa jest system dobrze zachowanych bunkrów poniemieckich wybudowanych w latach 30-tych ubiegłego stulecia, dochodzących do południowej granicy Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego. Do umocnień odrzańskich prowadzi betonowa droga, na końcu której widać most kolejowy.

Zdjęcie nr 5: Zabytkowa brama

Zdjęcie nr 6: Bunkier 774

2.4. Miejsca i przedmioty kultu

Do miejsca kultu w Nietkowie zaliczyć można kościół filialny pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa oraz krzyż w zabytkowym parku.

2.4.1. *Kościół filialny pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa* – neogotycki, budowany w 1866 r., ceglany, jednonawowy na rzucie prostokąta z trójboczną absydą od wschodu i kwadratową wieżą od zachodu. Wieża z czterema ostrymi szczytami zwieńczona jest sześcioboczną iglicą.

W źródłach Awinionu z 1376 roku, które były szczegółowym spisem wszystkich budowli sakralnych znajdujących się w Europie Zachodniej i Środkowej, nie występuje Necka (czyli Nietków). Zatem jeszcze w XIV wieku nie było tu żadnego kościoła.

Zdjęcie nr 7: Kościół filialny pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa

Pierwsze informacje mówiące o istnieniu świątyni, na terenie włości należących do Rothenburgów, pochodzą z XV wieku. Pewnym jest, że podczas wojny 30-letniej (1618-1648) istniał tu maleńki kościółek, a ponieważ grafowie von Rothenburg byli gorliwymi zwolennikami reformacji, służył on zapewne ewangelickim nabożeństwom. Trzeba wiedzieć, że w tym okresie życie społeczno-religijne tych ziem kształtowało się w dość specyficznych warunkach. Tereny te znajdowały się na samej granicy katolickiego Śląska i protestanckiej Brandenburgii. Od 1482 roku Polski Nietków należał do Brandenburgii książęcej. Nie było tu więc, po pokoju w Münster i Osnabrück, kontrreformacji. Właśnie dlatego trzej wygnani, z 1654 roku ze Śląska duchowni, postanowili utworzyć na brandenburskiej ziemi dla śląskich włościan kościół graniczny. Byli to Georg Müller z Drzonkowa, Christoph Reiche z Zagórza-Płot i Dibelius z Zielonej Góry. Już 3 marca 1654 roku wielki książę wydał potrzebne do tego zezwolenie i krótko po tym przystąpiono do budowy.

Tak przy poważnym wsparciu finansowym grafa von Rothenburg, powstał pierwszy kościół graniczny. Jednak nie, jak początkowo planowano, w Polskim Nietkowie – lecz w pobliżu zamku myśliwskiego i kilku osadników. Wkrótce wokół kościoła zaczęli się osiedlać następni przesiedleńcy z Śląska.

Pierwszym pastorem tego kościoła został już wymieniony Christoph Reiche, a po nim jego syn Jan. Mieszkańcy Zielonej Góry chętnie odwiedzali ten kościół, najbliższej położony i przez długie lata jedyny kościół graniczny w całym okręgu.

Stary, mały kościółek w Nietkowie zastąpiono w 1866 r. nową okazałą budowlą, która mieszkańcom wsi służy do dziś. Kościół został poświęcony 22 grudnia 1945 r. W latach 1986-1987 odbył się generalny remont kościoła.

Na uwagę zasługują zabytkowe organy o 2 menuetach i 18 głosach, wykonane w Górze Śląskiej w 1866 roku.

Zdjęcie nr 8: Krzyż
w zabytkowym parku

2.5. Święta, odpusty i pielgrzymki

Społeczność w Nietkowie 7 lipca obchodzi Święto Odry tzw. Jarmark Nadodrzański. W czasie tego święta odbywają się występy zespołów artystycznych, zawody wędkarskie, regaty kajakowe oraz powitanie flotyli Flisu Odrzańskiego w nowo otwartej w 2007 r. stancy wodnej im. Conrada Józefa Korzeniowskiego.

2.6. Tradycje, obrzędy i gwara

Mieszkańcy Nietkowa są mieszaniną różnych społeczności o odmiennych korzeniach dlatego nie wykształcili jednolitych świeckich obrzędów czy gwary. Pomimo tego ludność

Nietkowa tworzy jednak zwarty monolit kulturowo – społeczny. Młode osoby posługują się czystą polszczyzną.

2.7. Legendy, postacie historyczne

W Nietkowie zanotowano pobyt króla pruskiego Fryderyka II, który zasadził drzewo w parku.

2.8. Specyficzne nazwy, dawne zawody

Ze względu na różnorodność miejscowej społeczności nie funkcjonują specyficzne nazwy, nie są kultywowane dawne zawody.

3. Obiekty i tereny

3.1. Działki pod zabudowę

W Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Gminy nie wyznaczono terenów pod zabudowę.

3.2. Działki pod zabudowę letniskową

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy nie wyznaczono terenów pod zabudowę letniskową.

3.3. Działki pod zakłady usługowe i przemysł

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy nie wyznaczono terenów pod zakłady usługowe i przemysł. W opracowanych dokumentach planistycznych nie przewiduje się lokalizacji większych zakładów przemysłowych.

3.4. Pustostany mieszkaniowe i magazynowe itp.

Gmina jak i sołectwo Nietków nie dysponują takimi obiektami.

3.5. Tradycyjne obiekty gospodarskie (spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)

Na terenie Nietkowa występują takie obiekty, które mogą stanowić wartość kulturową i wskazują na rolnicze tradycje miejscowości: mleczarnia, stajnie dworskie, powozownia.

3.6. Place i miejsca publicznych spotkań

Istniejące place i miejsca publicznych spotkań zostały opisane w pkt 2.2.2, natomiast w Nietkowie brakuje urzędzonego miejsca wiejskich spotkań, w części tę funkcję spełnia boisko, park WDK i remiza strażacka.

3.7. Miejsca sportu i rekreacji

Tereny rekreacyjne zostały zlokalizowane na boisku oraz w zabytkowym parku. Organizowane są tam różne imprezy rekreacyjne czy okolicznościowe, na przykład pod postacią corocznych festynów (szerzej opisany w punkcie 5.6).

3.8. Szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne itp.

Przez miejscowość Nietków przebiega:

- żółty szlak turystyczny (pieszy, przyrodniczy, dla rowerzystów) nr ZG 3009 y Krosno Odrzańskie – Bytom Odrzański,
- wodny szlak turystyczny (rzeka Odra).

W zamiarze jest również wytyczenie ścieżki dydaktycznej obejmującej tereny Nietkowa.

4. Gospodarka i rolnictwo

4.1. Miejsca pracy

W sołectwie jak i w samym Nietkowie nie występują większe zakłady produkcyjne czy wytwórcze. Natomiast w gminie wyszczególnić można kilka dużych firm zatrudniających okolicznych mieszkańców. Szczegółowy wykaz sporządzono poniżej (tabela 5). Mieszkańcy znajdują zatrudnienie w większości poza miejscowością Nietkowie, głównie w Czerwieńsku i Zielonej Górze oraz w strefie bezpośredniego oddziaływania tego miasta. W Nietkowie widoczny jest również większy ruch w rejestrowaniu małych mikroprzedsiębiorstw opierających się głównie o zasadę samozatrudnienia. Zarejestrowane są 43 przedsiębiorstwa, jako jednoosobowe działalności gospodarcze.

Tabela 5. Zakłady pracy i instytucje w gminie Czerwieńsk i sołectwie Nietków

L.p.	Nazwa zakładu pracy, instytucji	Liczba pracowników (około)
Gmina Czerwieńsk		
1	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe INBLU-ARCOBALENO Sp. z o.o.	100
2	PKP CARGO S.A. Zakład Taboru w Czerwieńsku	100
3	Firma CORRADO – Transport – International Sp. z o.o.	65
4	Firma ZIEL-BRUK	20
5	Firma „Jorge” Sp. z o.o.	20
6	Firma LfC sp. z o.o.	20
7	CPN Ekoserwis Sp. z o.o. Centrum Usług Proekologicznych Sektora Naftowego	12
8	Przedsiębiorstwo BUDOMONT – Narzędziownia	12
9	ADS Sp. z o.o. Centrum Konferencyjne AMBASADOR	10
10	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	36
11	Przedsiębiorstwo Obsługi Mienia Komunalnego sp. z o.o.	32
12	Urząd Gminy i Miasta Czerwieńsk wraz z jednostkami OPS, MGOK i biblioteką	30
Nietków		
13	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wróblewskiego w Nietkowie	22
14	Niepubliczne Przedszkole w Nietkowie	3
15	"Ekomed" NZOZ Przychodnia Lekarska w Nietkowie	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego wywiadu

4.2. Zakłady pracy i produkty

W Nietkowie takie nie występują, w rozumieniu dużych przedsiębiorstw.

4.3. Gospodarstwa rolne

Na terenie miejscowości Nietków znajdują się 83 gospodarstwa rolne (osoby posiadające powyżej 1 ha gruntu).

4.4. Uprawy i hodowle

W Nietkowie królują na polach rośliny zbożowe wymagające niewielkiego nakładu pracy, tj. pszenica, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto, gryka oraz proso. W niewielkim areale występują warzywa – głównie ziemniaki.

W dziedzinie hodowli zwierząt gospodarskich poza drobiem i bydłem takowa nie występuje.

4.5. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe

Ze znanych firm produkcyjnych działających na terenie gminy wyróżnić można cztery przedsiębiorstwa. Firma ZIEL-BRUK wytwarza wysokiej jakości produkty betonowe (kostkę brukową, elementy małej architektury itp.) i zatrudnia około 20 osób. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe INBLU-ARCOBALENO produkuje wysokiej jakości obuwia pod słynną nazwą Inblu zatrudniając przy tym około 100 osób. Trzecia firma – LfC - jest przodującym projektantem i producentem implantów kręgosłupowych i procedur operacyjnych, zatrudnia około 20 osób. Ostatnie przedsiębiorstwo BUDOMONT wytwarza narzędzia do obróbki plastycznej na zimno i zatrudnia około 12 osób.

Pozostali przedsiębiorcy działają w zakresie szeroko rozumianych usług. PKP CARGO S.A. Zakład Taboru w Czerwieńsku prowadzi obsługę pociągów towarowych i pasażerskich trzech przejść granicznych: Rzepin-Frankfurt, Gubin-Guben, Tuplice-Forst. Jest to jedyny Zakład Spółki PKP CARGO obsługujący dwusystemowe lokomotywy kolei niemieckich z serii BR371, oraz przewozi polskimi lokomotywami SU46 pociągi Intercity na obszarze Niemiec do stacji Cottbus. Przedsiębiorstwo zatrudnia około 100 osób. Firma CORRADO natomiast prowadzi usługi transportowe, a firma Jorge jest importerem wysokiej jakości fajerwerków w Europie.

4.6. Miejsca noclegowe, hotelowe

Na terenie sołectwa Nietków nie występują miejsca hotelowe.

4.7. Restauracje, punkty gastronomiczne

Na terenie sołectwa Nietków nie występują punkty gastronomiczne. W Nietkowie znajduje się pięć sklepów, apteka i bar.

4.8. Możliwe do wykorzystywania odpady poprodukcyjne

Nie występują na terenie sołectwa Nietków.

4.9. Zasoby odnawialnych energii

Nie występują na terenie sołectwa Nietków.

5. Mieszkańcy i kapitał

5.1. Autorytety i znane postacie we wsi

Od dwunastu lat Rada Gminy i Miasta w Czerwieńsku wraz z Burmistrzem Czerwieńska dokonują aktu nadania najbardziej zaszczytnego lokalnego wyróżnienia jakim jest tytuł Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Czerwieńsk. Pamiątkowe medale wręczają zawsze ojcowie miasta, czyli Przewodniczący Rady oraz Burmistrz. Do grona zasłużonych dołączyli również obywatele miejscowości Nietków:

- Nieżyjący już STANISŁAW WRÓBLEWSKI. Urodził się 23 sierpnia 1911 r. w Parczewie w woj. lubelskim. Cieszył się nieposzlakowaną opinią wśród społeczności lokalnej, miał dar godzenia zwaśnionych. Założył pierwszą bibliotekę w byłym powiecie zielonogórskim, jednak jego i jego żony życiowym dziełem było założenie Szkoły Podstawowej w Nietkowie (obecnie Dom Kultury). Nowy budynek szkoły zagospodarowano po PGR-ach i służy dzieciom po dzień dzisiejszy. Założył on również Klub Rolnika, w którym pod jego patronatem rozwinęły działalność zespoły: muzyczny, teatralny, recytatorski, wokalny

i sekcje sportowe. Został on wielokrotnie wyróżniony i odznaczony za działalność społeczną, za zasługi w rozwoju woj. zielonogórskiego i za wyróżniającą się pracę pedagogiczną. W 1976 r. został wpisany do Księgi Pamiątkowej „Zasłużeni dla oświaty i wychowania”. Tytuł Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Czerwieńsk otrzymał pośmiertnie w 2005 roku.

- Nieżyjąca ZOFIA WRÓBLEWSKA, żona Stanisława Wróblewskiego, urodzona 20 stycznia 1911 r. w Lwówku, serdeczna, życzliwa, uśmiechnięta i zawsze dbająca o kulturę języka polskiego. Angażowała się w pracę kół młodzieżowych PCK. Pełniła funkcje instruktora powiatowego. Pani Zofia aktywnie wspierała swego męża w pedagogicznych działaniach. Uczyła języka polskiego i sama opracowała podręcznik dla uczniów klasy pierwszej. Prowadziła także kursy doszkalające dla dorosłych. Założyła koło teatralne i szkolne koło PCK w Nietkowie. Wielokrotnie chwalona, wyróżniona i odznaczona za działalność społeczną, za zasługi w rozwoju woj. zielonogórskiego i za wyróżniającą się pracę pedagogiczną. Tytuł Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Czerwieńsk otrzymała pośmiertnie w 2005 roku.
- HENRYK FIGIEL (urodzony 9 sierpnia 1925 roku w Grodzisku Wielkopolskim), którego aktywność w radzie sołeckiej, straży pożarnej, jak i radzie parafialnej stanowiła zawsze prawdziwy wzór do naśladowania. Był on najdłużej piastującym nieprzerwanie urząd sołtysa w gminie Czerwieńsk. Jest on żywym symbolem Nietkowa. Posiadał on odznakę sołtysa z piastowskim orłem, Brązowy Krzyż Zasługi za odwagę, kiedy w czasie pracy w PKS-ie zapaliła się butla z tlenem, którą ugasił. Za swoją pracę został odznaczony Złoty Krzyżem Zasługi, Medalem 40-lecia PRL, brązową i złotą odznaką Za Zasługi Dla Pożarnictwa. Tytuł Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Czerwieńsk otrzymał 22 maja 1996 roku.
- JÓZEF FEDUSZYŃSKI (urodzony 6 lutego 1932 r. w Rublinie, gmina Potok Złoty, powiat Buczacz w byłym woj. tarnopolskim) służył w 39 Pułku Artylerii Haubic jako radiotelegrafista, gdzie był także członkiem zespołu wokalnego i Żołnierskiego Klubu Sportowego. Był radnym Gromadzkiej i Powiatowej Rady Narodowej oraz skarbnikiem Rady Kościelnej i Ochotniczej Straży Pożarnej w Nietkowie. Przez 25 lat był kierownikiem Wiejskiego Domu Kultury, który w swoim dorobku miał prawie 200 dyplomów i wiele pucharów. J. Feduszyński był zawodnikiem w każdej z sekcji Ludowego Zespołu Sportowego w Nietkowie. Po powrocie z wojska został zastępcą prezesa Ludowego Klubu Sportowego Odra Nietków. Za swą pracę zawodową i społeczną został wyróżniony m.in. odznaką Zasłużonego działacza Ruchu Spółdzielczego, medalem Zasłużonego Dla Sportu LZS, odznaką zasłużonego Działacza Kultury, Złota odznaką Polskiego Związku Piłki Nożnej, brązowym i srebrnym medalem Za Zasługi Dla Pożarnictwa, odznaką Za zasługi W Rozwoju Województwa Zielonogórskiego oraz Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi. Tytuł Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Czerwieńsk otrzymał 7 października 1997 roku.
- TADEUSZ BOCZKOWSKI (urodzony 10 stycznia 1940 r.) już jako młody chłopak udzielał się społecznie w Ochotniczej Straży Pożarnej, klubie sportowym oraz w Wiejskim Klubie Kultury w Nietkowie. Pracował w PKS Zielona Góra na stanowisku elektryka samochodowego. Bardzo długo pełnił funkcję Prezesa Ochotniczej straży Pożarnej w Nietkowie. W czasie powodzi w 1997 r. ratował i pilnował mienie mieszkańców całej wsi. Tytuł Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Czerwieńsk otrzymał 29 maja 1998 r.

- BRONISŁAW OLECHNOWICZ (urodzony 09 grudnia 1942 r.) – sekretarz Stowarzyszenia Przyjaciół Wsi Nietków, aktywnie działa na rzecz promocji gminy i miasta Czerwieńsk, a także sołectwa Nietków. Tytuł Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Czerwieńsk otrzymał 11 listopada 2003 r.

5.2. Krajanie znani w regionie, w kraju i za granicą

W sołectwie jak i samej miejscowości Nietków nie ma takich osób.

5.3. Osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach

W Nietkowie działają osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach. Są to m.in. Urszula Szkop (malarka), Romuald Tesarowicz (bas – śpiewak operowy), Mirosław Szczygielski (kowlstwo artystyczne), Bronisław Lisiecki (rzeźbiarz).

5.4. Przedsiębiorcy

W Nietkowie nie ma takiego przedsiębiorcy, który wywierałby znaczący wpływ na rozwój miejscowości.

5.5. Związki i stowarzyszenia

Na terenie Nietkowa działają dwa stowarzyszenia mające siedzibę w Nietkowie oraz kilka innych organizacji obejmujących swoim działaniem obszar miejscowości.

5.5.1. Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Nietków

Cele stowarzyszenia to:

- zapoznanie mieszkańców z walorami przyrodniczymi i historycznymi Arboretum (Rezerwat leśny w Nietkowie - 12ha),
- zagospodarowanie (oznakowanie, ścieżki edukacyjne) oraz udostępnienie Arboretum do zwiedzania jako waloru turystycznego w ramach projektowanego szlaku turystyki przyrodniczej (Turystyki Zielonej nad Odrą) w sołectwie Nietków,
- współpraca z Nadleśnictwem Zielona Góra.

5.5.2. Ludowy Klub Sportowy „Odra” - klub powstał 1948 r., stowarzyszenie zarejestrowane w KRS, jego zadaniem jest m.in. szkolenie młodzieży, reprezentowanie gminy Czerwieńsk w imprezach sportowych, popularyzacja sportu i rekreacji.

Poza wymienionymi stowarzyszeniami na terenie miejscowości Nietków działają dwa Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Wędkarskie „Sumik”, Klub Seniora, Kapela Nietkowska Państwa Wilczaków, Zespoły Śpiewacze „Nietkowiarki”, „Dziewczyny jak Malinki i Rodzynki”, „Rytm”.

5.5.3. Zespół Śpiewaczy „Nietkowiarki”

Zespół śpiewaczy „Nietkowiarki” istnieje od marca 2006 r. W skład zespołu wchodzi: Zofia Kuczak, Genowefa Bieniek, Halina Urbaniak, Regina Orzechowska, Halina Bryndza, Marzena Majorczyk, Krystyna Paprocka, Anna Wolska, Urszula Broniarczyk, Wiesław Broniarczyk. Instruktorem muzycznym zespołu jest mgr Iwona Klamecka.

Pomimo krótkiego istnienia zespół zdobył wielu sympatyków i wielbicieli, biorąc udział we wszystkich imprezach gminnych, brał także udział w imprezach powiatowych i zagranicznych. Zespół „Nietkowiarki” ma bardzo ambitne plany na przyszłość, przede wszystkim nagranie płyty, nawiązanie współpracy z innymi zespołami muzycznymi, występy na przeglądach i konkursach ogólnopolskich - to tylko niektóre z jego planów.

W 2007 r. zespół brał udział w konkursie „Współczesnej twórczości ludowej” w Kamieniu Pomorskim, gdzie zdobył wielu sympatyków i zwolenników. Dnia 28 grudnia

2007 r. „Nietkowianki” wywalczyły wyróżnienie na II Diecezjalnym Konkursie Kolęd i Pastoralek, które sprawiło im wiele radości i pobudziło do dalszej pracy. Zespół od dwóch lat zespół bierze udział w Orkiestrze Świątecznej Pomocy, czerpie wiele radości z tego, że może pomóc w zbiorce pieniędzy dla dzieci z całej Polski.

5.5.4. Zespół Śpiewaczy „Dziewczyny jak Malinki i Rodzynki”

Zespół śpiewaczy „Dziewczyny jak Malinki i Rodzynki”, dla przyjaciół „Malinki” powstał w kwietniu 2000 r. i działa przy WDK w Nietkowie. Kierownikiem zespołu jest Piotr Paderewski.

Pierwszy swój występ zespół miał 01 czerwca 2000 r. i ta data została przyjęta za narodziny zespołu, który stał się prekursorem ruchu śpiewaczego w Gminie Czerwieńsk. Zespół szybko dał się poznać publiczności na terenie naszej gminy, powiatu i województwa, jako jeden z najlepszych zespołów śpiewaczych z naszego regionu. Zdobywał laury na konkursach, przeglądach i festiwalach nowej piosenki ludowej, uświetniał swą obecnością ważne imprezy gminne, powiatowe i wojewódzkie. Wkład zespołu w popularyzowanie nowej twórczości ludowej i zaangażowanie w życie kulturalne naszego powiatu, został zauważony i doceniony. Na wniosek Kapituły, rada Powiatu przyznała zespołowi medal i honorowy tytuł: Zasłużony dla Powiatu Zielonogórskiego.

Tabela 6. Stowarzyszenia i organizacje w Nietkowie

L.p.	Nazwa stowarzyszenia, organizacji	Liczba członków
1	Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Nietków	100
2	Koło Gospodyń Wiejskich	40
3	Koło Gospodyń Wiejskich	15
4	Ochotnicza Straż Pożarna	34
5	Ludowy Klub Sportowy „Odra”	60
6	Koło Wędkarskie „Sumik”	50
7	Klub Seniora	10
8	Zespół śpiewaczy „Rytm”	4
9	Kapela Nietkowska państwa Wilczaków	5
10	Zespół Śpiewaczy „Nietkowianki”	11
11	Zespół Śpiewaczy „Malinki”	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego wywiadu oraz informacji z MGOK-u

5.6. Kontakty i współpraca

W sołectwie Nietków zapoczątkowana została współpraca zagraniczna z sołectwem Greifenhein oraz gminą Kliestz (Niemcy). Lokalna kooperacja ogranicza się jedynie do kontaktów w grupach zainteresowania.

Szeroką i wieloletnią współpracę prowadzi Szkoła Podstawowa im. S. Wróblewskiego w Nietkowie ze Szkołą Podstawową w Kliestz (Niemcy). Obejmuje ona między innymi organizację wymiennych turnusów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

Bardzo cenna jest współpraca Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Czerwieńsk ze Strażami z Drebkau i Rothenburg an der Fulda - skutkuje ona nie tylko wymianą doświadczenia i udziału w organizowanych zawodach, lecz dla strony polskiej konkretną pomocą w uzupełnianiu sprzętu p.poż.

Sołectwo Nietków i LKS „Odra” współpracuje z miejscowością Greifenhein (gm. Drebkau) m.in. na niwie sportowej. Wspólnie bierze udział w organizowanych festynach „Święto Sportu” zarówno w Polsce jak i w Niemczech.

Natomiast sama gmina Czerwieńsk od 1991 roku współpracuje ze Związkami Miast Partnerskich - Rot(h)enburgów , które tworzą: Rothenburg an der Fulda, Rothenburg ob der Tauber, Rothenburg Saale, Rothenburg Wumme, Rothenburg (O.L) i Rothenburg Luzern. Współpraca ta polega na uczestnictwie w obchodach świąt danego miasta, cyklicznie co dwa lata odbywa się spartakiada pn. "Spartakiada Miast Partnerskich Rothenburgów". Współpraca ta ma swoje konkretne efekty m.in. współfinansowanie zakupu autokaru AUTOSAN, używanego do przewozu dzieci czy pomoc udzielona ludności i gminie w okresie powodzi.

Najbardziej wszechstronną współpracę Gmina Czerwieńsk prowadzi z Gminą Drebkau (Niemcy) popartą aktem umowy partnerskiej podpisanej 23.09.2000 r., która dotyczy dziedzin: kultury, sportu, oświaty i gospodarki.

Festyny wiejskie odbywają się corocznie. Wspólne biesiadowanie prowokuje do wymiany doświadczeń, wzbogacania wiedzy o zaprzyjaźnionych regionach, pomaga we wspólnym organizowaniu podobnych przedsięwzięć a przede wszystkim przyczynia się do znoszenia barier w kontaktach polsko-niemieckich. W Nietkowie (7 lipca) - zaproszeni goście: partnerzy z Graifenhain oraz goście z okolicznych wsi uczestniczą w festynie pod nazwą „Biesiada Nietkowska”. Festyn daje okazje do zapoznania partnerów z Niemiec z tradycjami, staropolskim obrzędem weselnym. Zmagania sportowe, prezentacje wykonawców kończące wspólną zabawą ludową to nieodłączny rytuał.

Zdjęcie nr 9: Festyn „Biesiada Nietkowska”.

Kolejną zabawą to Festyn Pieczonego Ziemniaka, który odbywa się co roku po wykopkach. Nietków jest wsią rolniczą dlatego wielu mieszkańców zajmuje się jeszcze uprawa tej szlachetnej bulwy. Na festynie tradycyjnie piecze się ziemniaki w wielkim ognisku i bawi przy muzyce miejskich zespołów ludowych.

Innym festynem organizowanym w sierpniu przez Koło Wędkarskie „Sumik” przy współpracy z MGOK w Czerwieńsku jest Festyn z Sumikiem gdzie organizuje się zawody wędkarskie na rzece Odrze oraz występy zespołów ludowych.

Festyn Święto Odry - Jarmark Nadodrzański odbywa się na dawnej przystani w Nietkowie. W czasie tego święta odbywają się zawody wędkarskie, regaty kajakowe, powitanie flotyli Flisu Odrzańskiego w nowo otwartej (rok 2007) stacji wodnej im. Conrada Józefa Korzeniowskiego oraz występy zespołów artystycznych.

Ponadto w Nietkowie odbywa się cyklicznie festyn środowiskowy „Dzień Dziecka” oraz tradycją stało się organizowanie koncertu WOŚP, w którym biorą udział czynnie mieszkańcy wsi.

6. Infrastruktura techniczna

Wieś jest zwodociągowana, a obecny stan zaopatrzenia w wodę zaspokaja potrzeby gospodarczo-bytowe i przeciwpożarowe. wieś nie jest skanalizowana, a domostwa posiadają własne zbiorniki na nieczystości płynne. Odpady komunalne wywożone są przez dwa przedsiębiorstwa: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej z siedzibą w Zielonej Górze oraz „TEW” Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Soli.

Na terenie wsi istnieje gazociąg. Gazyfikację miejscowości Nietków przeprowadziła firma Media Odra Warta Sp. z o.o. z siedzibą w Międzyrzeczu.

W zakresie energetyki mieszkańców wsi Nietków zaopatruje „ENEA” S.A. z siedzibą w Zielonej Górze.

ROZDZIAŁ III

Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Elementy wyróżniające wieś

- walory krajobrazu – rzeka Odra, kanał, lasy, park, Arboretum, zabytkowa brama, kościół gotycki, stary kanał Odry, zwirownia i złoża gliny ceramicznej, dwa pomniki przyrody (platan i dąb),
- środowisko kulturowe – budownictwo z XIX w. (kościół, klub oraz domy mieszkalne),
- artyści – Urszula Szkop (malarka), Romuald Tesarowicz (bas – śpiewak operowy), Mirosław Szczygielski (kowlstwo artystyczne), Bronisław Lisiecki (rzeźbiarz),
- duża liczba ludności,
- miejsca kultu – kaplica i krzyże,
- most kolejowy (trasa Czerwieńsk – Szczecin),
- żółty szlak pieszy, rezerwat,
- dobra komunikacja podmiejska (MZK), linia kolejowa Zielona Góra – Gubin,
- przychodnia lekarska z apteką,
- szkoła podstawowa z salą gimnastyczną i boiskiem przyszkolnym,
- szkółka jeździecka,
- przystań (organizacja spływów kajakowych), wodny szlak kajakowy,
- aktywna współpraca z miejscowością partnerską w Niemczech (Greifenhein - Nietków),
- zespoły artystyczne (Malinki, Nietkowianki, młodzieżowy zespół Rytm, sekcja rockandrolla, kapela rodzinna J. Wilczak), sekcja młodzieżowo-sportowa piłkarzy oraz seniorzy Odra Nietków,
- dobra infrastruktura drogowa (drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne),
- Ochotnicza Straż Pożarna,
- imprezy – Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Jasełka, „Biesiada Nietkowska”, „Festyn Pieczonego Ziemniaka”, zawody wędkarskie, „Święto Sportu”, „Dzień Dziecka”,
- gazociąg i nowoczesna sieć telekomunikacyjna (Internet),
- honorowi obywatele wsi (6 osób),
- Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Nietków,
- historyczne korzenie (historia rodu Rothenburgów).

2. Analiza zasobów – zestawienie tabelaryczne

Rodzaj zasobu	Brak	Znaczenie zasobu		
		Małe	Średnie	Duże
Środowisko przyrodnicze, położenie ✓ walory krajobrazu ✓ walory klimatu (wiatr, nasłonecznienie itp.) ✓ walory szaty roślinnej ✓ cenne przyrodniczo obszary lub obiekty ✓ świat zwierzęcy (ostoje, siedliska) ✓ wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) ✓ wody podziemne ✓ podłoże, warunki hydrologiczne ✓ gleby ✓ kopaliny ✓ drogi (dostępność komunikacyjna)		X	X X X X X X X X X X	X X X X X X X X
Środowisko kulturowe ✓ walory architektury wiejskiej ✓ walory ukształtowania przestrzeni publicznej ✓ osobliwości kulturowe ✓ miejsca, osoby i przedmioty kultu ✓ święta, odpusty, pielgrzymki ✓ tradycje, obrzędy, gwara ✓ specyficzne potrawy ✓ legendy, podania i fakty historyczne ✓ ważne postacie historyczne ✓ specyficzne nazwy ✓ dawne zawody ✓ zespoły artystyczne	X X X X	X X	X	X X X X X X
Obiekty i tereny ✓ działki pod zabudowę mieszkaniową ✓ działki pod domy letniskowe ✓ działki pod zakłady usługowe i przemysłowe ✓ pustostany mieszkaniowe, magazynowe itp. ✓ tradycyjne obiekty gospodarskie (spichlerze, młyny) ✓ place i miejsca publicznych spotkań ✓ miejsca sportu i rekreacji ✓ szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne	X X X X		X X X	X
Gospodarka, rolnictwo ✓ miejsca pracy (ilość) ✓ zakłady produkcyjne ✓ produkty ✓ gospodarstwa rolne ✓ uprawy „hodowlane” ✓ znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe ✓ miejsca noclegowe, hotelowe ✓ restauracje, punkty gastronomiczne ✓ możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne ✓ zasoby odnawialnych energii	X X X X X X X X X		X X X	
Mieszkańcy, kapitał społeczny ✓ autorytety i znane postacie we wsi ✓ krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą ✓ osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach ✓ przedsiębiorcy ✓ związki i stowarzyszenia ✓ kontakt i współpraca	X X		X	X X X X

3. Analiza SWOT miejscowości

Analiza SWOT jest efektywną metodą oceny strategicznej badanego podmiotu. Składa się ona z analizy miejscowości (analiza jej mocnych i słabych stron) oraz analizy jej otoczenia (szanse i zagrożenia). Nazwa SWOT jest akronimem stworzonym ze skrótów angielskich pojęć: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse) i Threats (zagrożenia). Głównym celem tej analizy jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji miejscowości na tle innych.

Dnia 15 i 16 maja 2008 roku w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwieńsk odbyły się warsztaty strategiczne, których zadaniem było dokonanie analizy SWOT oraz wypracowanie listy rankingowej zadań do realizacji z programu „Odnowa i Rozwój Wsi”. Protokół ze spotkania stanowi załącznik do opracowania.

4. Analiza SWOT w tabeli

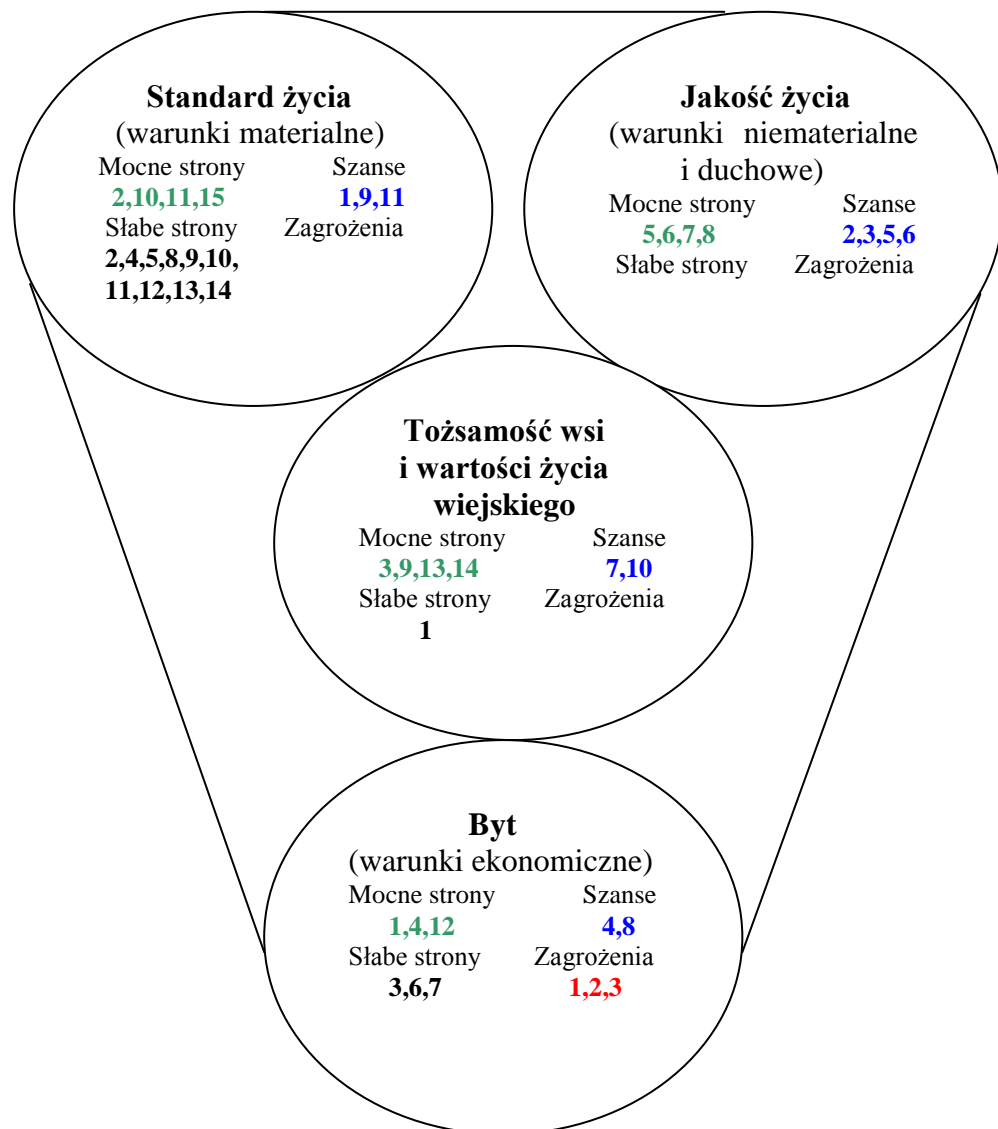
Tabela 7. Analiza SWOT miejscowości Nietków

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
1. Położenie 2. Komunikacja 3. Zabytki 4. Bliskość dużych miast i granicy 5. Dobra współpraca z gminą 6. Dobra współpraca z organizacjami: KGW, Sumik 7. Kalendarz imprez 8. OSP z remizą 9. Cmentarz komunalny 10. Dobrze funkcjonujący ośrodek zdrowia 11. Szkoła Podstawowa – z budową hali sportowej i przyłączeniem Internetu 12. SKR 13. Rezerwat 14. Artyści 15. Przedszkole Niepubliczne	1. Estetyka wsi 2. Brak kafejki internetowej 3. Brak bazy noclegowej i gastronomicznej 4. Stare obiekty sportowe 5. Brak wyposażenia w Domu Kultury 6. Brak gospodarstw agroturystycznych 7. Nieumiejętność pozyskiwania funduszy 8. Zły stan dróg i chodników 9. Zaniebane Arboretum 10. Brak placu zabaw dla dzieci 11. Brak zaplecza dla sportowców 12. Brak infrastruktury wypoczynkowej w parku 13. Brak urządzonego placu spotkań 14. Brak edukacyjnej ścieżki przyrodniczej	1. Budowa kanalizacji 2. Współpraca z Niemcami 3. Kontakty z sąsiednimi miejscowościami 4. Wzrost wykształcenia młodzieży 5. Usportowienie młodzieży 6. Napływ ludności z zewnątrz 7. Rozwój artystyczny wsi 8. Dużo młodzieży kształcącej się 9. Szlaki turystyczne 10. Budowa kaplicy przy cmentarzu 11. Budowa przystani na Odrze	1. Ryzyko powodzi 2. Ryzyko pożarów (blisko lasów) 3. Migracja zarobkowa

Źródło: wykonanie własne

5. Wyniki analizy SWOT

Ryc. 1. Obrazowe przedstawienie wyników analizy SWOT

Źródło: wykonanie własne

Z analizy SWOT wynika, iż w naszej miejscowości standard życia i byt (warunki ekonomiczne) są słabe, ale wpływ otoczenia jest pozytywny i daje szanse na lepsze zmiany. Jakość życia jest dobra i nie powinna się pogorszyć. Wysoka jest tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego.

Wniosek nasuwa się sam - konieczność podniesienia standardu życia, który jest niski. To powinno w perspektywie czasu wpłynąć na polepszenie warunków ekonomicznych mieszkańców i jakości życia w miejscowości.

Rozdział IV - Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Tabela 8. Plan odnowy miejscowości na lata 2009 - 2015

Wieś: NIETKÓW

Wizja: „Nietków – wsią gościnną i estetyczną, dbającą o przyrodę i dziedzictwo kulturowe, z bogatą ofertą życia rekreacyjno-kulturalnego”

Lp.	CEL	PROJEKT (nazwa)	PRZEZNACZENIE
1.	Zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych dzieci i młodzieży Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców Poprawa stanu bezpieczeństwa	<u>Kapitałny remont Wiejskiego Domu Kultury</u>	organizacja zajęć dydaktyczno - kulturalnych dla dzieci i młodzieży miejsce spotkań mieszkańców organizacja imprez okolicznościowych
2.	Rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej Poprawa warunków życia mieszkańców Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska i poprawa jego jakości	<u>Budowa sieci kanalizacyjnej</u>	uporządkowanie gospodarki ściekowej zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń ochrona i zarządzanie zasobami naturalnymi
3.	Poprawa estetyki wsi Dbłość o środowisko naturalne	<u>Rewitalizacja parku</u>	miejsce wypoczynku rodzinnego turystów pielęgnacja zieleni miejsce spotkań mieszkańców
4.	Dbłość o środowisko naturalne Promocja miejscowości	<u>Rewitalizacja arboretum</u>	miejsce wypoczynku rodzinnego turystów pielęgnacja zieleni miejsce spotkań mieszkańców
5.	Poprawa komunikacji Poprawa stanu bezpieczeństwa	<u>Remont dróg publicznych i chodników</u>	udogodnienie dla korzystających z dróg i chodników
6.	Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców oraz osób korzystających z boiska	<u>Budowa zaplecza sanitarnego na boisku sportowym</u>	organizacja imprez sportowych organizacja imprez okolicznościowych

7.	• Poprawa bezpieczeństwa i estetyki wsi • Konsolidacja mieszkańców wsi • Rozwój fizyczny dzieci • Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci	<u>Budowa placu zabaw przy WDK</u>	- miejsce zabaw dla dzieci - miejsce spotkań mieszkańców - miejsce wypoczynku rodzinnego turystów
8.	• Promocja miejscowości • Integracja z mieszkańcami innych miejscowości	<u>Wybudowanie przystani na Odrze</u>	- miejsce wypoczynku rodzinnego turystów - organizowanie imprez okolicznościowych - podniesienie atrakcyjności turystycznej
9.	• Podnoszenie świadomości kulturalnej mieszkańców • Poprawa bezpieczeństwa • Podnoszenie aktywności mieszkańców • Integracja mieszkańców	<u>Organizacja festynów okolicznościowych</u>	- organizowanie festynów dla dzieci i dorosłych mieszkańców - występy zespołów folklorystycznych
10.	• Dbłość o środowisko naturalne • Integracja mieszkańców • Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	<u>Sprzątanie wsi</u>	- pielęgnacja zieleni - wspólne sprzątanie wsi

Tabela 9. Harmonogram realizacji projektu

Wieś: Nietków

Wizja: „Nietków – wsią gościnną i estetyczną, dbającą o przyrodę i dziedzictwo kulturowe, z bogatą ofertą życia rekreacyjno – kulturalnego”

Lp	Rodzaj zadania	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Kapitałny remont Wiejskiego Domu Kultury	X	X					
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej	X	X	X				
3.	Rewitalizacja parku	X	X					
4.	Rewitalizacja arboretum		X	X	X			
5.	Remont dróg publicznych i chodników		X	X	X	X	X	X
6.	Budowa zaplecza sanitarnego na boisku sportowym		X	X				
7.	Budowa placu zabaw przy WDK			X	X			
8.	Wybudowanie przystani na Odrze			X	X			
9.	Organizacja festynów okolicznościowych	X	X	X	X	X	X	X
10.	Sprzątanie wsi	X	X	X	X	X	X	X

Tabela 10. Koszt realizacji zadań**Wieś:** Nietków**Wizja:** „Nietków - wsią gościnną i estetyczną, dbającą o przyrodę i dziedzictwo kulturowe, z bogatą ofertą życia rekreacyjno-kulturalnego”

Lp.	Rodzaj zadania	Szacunkowy łączny koszt	Źródło finansowania
1.	Kapitalny remont Wiejskiego Domu Kultury	250.000,00 zł	PROW 2007 - 2013 Gmina Czerwieńsk
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej	14.000.000,00 zł	LRPO 2007 - 2013 Gmina Czerwieńsk
3.	Rewitalizacja parku	200.000,00 zł	PROW 2007 - 2013 Gmina Czerwieńsk
4.	Rewitalizacja arboretum	100.000,00 zł	środki unijne, środki państwowe
5.	Remont dróg publicznych i chodników	100.000,00 zł	Gmina Czerwieńsk
6.	Budowa zaplecza sanitarnego na boisku sportowym	100.000,00 zł	Gmina Czerwieńsk środki unijne, środki państwowe
7.	Budowa placu zabaw przy WDK	50.000,00 zł	Gmina Czerwieńsk środki unijne, środki państwowe
8.	Wybudowanie przystani na Odrze	100.000,00 zł	Gmina Czerwieńsk, środki unijne, środki państwowe
9.	Organizacja festynów okolicznościowych	80.000,00 zł	Gmina Czerwieńsk udział własny mieszkańców
10.	Sprzątanie wsi	20.000,00 zł	udział własny mieszkańców

BIBLIOGRAFIA:

1. BARTKIEWICZ ELŻBIETA, *Dane meteorologiczne według pomiarów przeprowadzonych w Stacji Meteo – LODR w Kalsku za 2007 rok*, „Lubuskie Aktualności Rolnicze” nr 2, Kalsk 2008 r., Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku.
2. DUBOWSKI ADAM, JAŚKOWIAK FRANCISZEK, *Ziemia Lubuska. Przewodnik turystyczny*, Warszawa 1953, Spółdzielnia Wydawnicza „Sport i Turystyka”.
3. GĘBICKI JACEK, *Honorowe tytuły*, „U nas” nr 72, Czerwieńsk 1998, Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
4. GĘBICKI JACEK, *Pierwszy kościół graniczny*, „U nas” nr 90, Czerwieńsk 2000, Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
5. GĘBICKI JACEK, *Tajemnice Nietkowa*, „U nas” nr 95, Czerwieńsk 2000, Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
6. GÓRALCZYK PRZEMYSŁAW, *Z dziejów...Nietkowa*, „U nas” nr 188, Czerwieńsk 2008 r., Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
7. GRZEŚKOWIAK DARIUSZ, *Honorowy Obywatel Gminy i Miasta. Soltyś od 24 lat*, „U nas” nr 55, Czerwieńsk 1998 r., Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
8. GRZEŚKOWIAK DARIUSZ, *Honorowy Obywatel Miasta i Gminy*, „U nas” nr 69, Czerwieńsk 1996 r., Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
9. *Honorowi Obywatele Gminy i Miasta Czerwieńska*, „U nas” nr 159, Czerwieńsk 2005, Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
10. KOWALSKI STANISŁAW, *Zabytki Środkowego Nadodrza*, Zielona Góra 1976 r., Wydawnictwo Lubuskie Towarzystwo Naukowe.
11. KOWALSKI STANISŁAW, *Zabytki województwa zielonogórskiego*, Zielona Góra 1987 r., Wydawnictwo Lubuskie Towarzystwo Naukowe.
12. MAJCHRZAK JERZY PIOTR, *Na tropach dawnej Zielonej Góry: opowieść o mieście*, Zielona Góra 1993 r., Wydawnictwo „Gest”.
13. MAJCHRZAK JERZY PIOTR, *Villa Necka*, „U nas” nr 26, Czerwieńsk 1994 r., Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
14. *Nasze świątynie*, „U nas” nr 72, Czerwieńsk 1998 r., Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
15. PODBIELSKA BOGUMIŁA, *Odnowa i rozwój wsi*, „Lubuskie Aktualności Rolnicze” nr 5, Kalsk 2008, Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku.
16. SIBILSKI ANDRZEJ, *Podniosła uroczystość*, „U nas” nr 51, Czerwieńsk 1996 r., Rada Gminy i Miasta Czerwieńsk.
17. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Czerwieńsk (2002-2010) – Uchwała Nr 225/XXVII/2002 Rady Miejskiej w Czerwieńsku z dnia 26 lutego 2002 r.
18. Strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim – www.bip.luw.pl. Data pobrania 15. 05. 2008 r.
19. Strona internetowa Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 – www.natura2000.mos.gov.pl. Data pobrania 20. 05. 2008 r.
20. Strona internetowa: www.fortyfikacje.legnica.pl. Data pobrania 27. 08. 2008 r.
21. Strona internetowa Gminy i Miasta Czerwieńsk – www.czerwiensk.pl. Data pobrania 21. 05. 2008 r.
22. Strona internetowa: www.mapapolski.fao.pl. Data pobrania 27. 08. 2008 r.
23. Strona internetowa: www.ziemialubuska.pl. Data pobrania 27. 08. 2008 r.
24. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwieńsk - Uchwała Nr 95/XIII/00 Rady Gminy i Miasta w Czerwieńsku z dnia 24 lutego 2000 r.
25. TWAROWSKA MAŁGORZATA, *Dziś polski Nietków*, „Życie nad Odrą” nr 10 (41), Zielona Góra 2006 r., Fundacja „My w Europie”, Wydawnictwo UNIVERS.

26. WOROBIEC ANTONI, *Zielona Góra, miasto i województwo*. Zielona Góra 1995 r., Agencja Rozwoju Regionalnego.
27. WOROBIEC ANTONI, *Zielona Góra. Praktyczny przewodnik po mieście i okolicy*, Zielona Góra [br. r.], Centrum Biznesu.

SPIS MAP:

1. Położenie miejscowości Nietków 6

SPIS RYCIN:

1. Obrazowe przedstawienie wyników analizy SWOT 31

SPIS TABEL:

1. Użytkowanie powierzchni miejscowości Nietków 8
2. Liczba ludności w przedziałach wiekowych – stan na 31. 12. 2007 r. 8
3. Ruch naturalny ludności – stan na 31. 12. 2007 r. 8
4. Temperatura powietrza i opady w dwóch pierwszych dekadach stycznia 2008 r. 10
5. Zakłady pracy i instytucje w gminie Czerwieńsk i sołectwie Nietków 21
6. Stowarzyszenia i organizacje w Nietkowie 25
7. Analiza SWOT miejscowości Nietków 30
8. Plan odnowy miejscowości na lata 2009-2015 32
9. Harmonogram realizacji projektu 34
10. Koszt realizacji zadań 35

SPIS ZDJĘĆ

1. Arboretum 11
2. Park w Nietkowie 12
3. Wiejski Dom Kultury 17
4. Dawny pałac Rothenburgów 17
5. Zabytkowa brama 18
6. Bunkier 774 18
7. Kościół filialny pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa 18
8. Krzyż w zabytkowym parku 19
9. Festyn „Biesiada Nietkowska” 26

Załącznik do Planu Odnowy Miejscowości Nietków

PROTOKÓŁ

**z warsztatów przeprowadzonych w dniach 15 i 16 maja 2008 r.
w miejscowości Czerwieńsk w zakresie programu „Odnowa i rozwój wsi”**

W warsztatach uczestniczyli przedstawiciele lokalnej społeczności – mieszkańcy Nietkowa, zgodnie z załączoną listą obecności oraz:

Elżbieta Wiśniewska - główny specjalista ds. gospodarstwa wiejskiego i agroturystyki z Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku,

Barbara Wojtkiewicz-Brejwo – Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku,

Tomasz Pietruszka - podinspektor UGiM Czerwieńsk.

Warsztaty zostały przeprowadzone przez moderatorki, Barbarę Wojtkiewicz – Brejwo oraz Elżbietę Wiśniewską, które poinformowały zebranych, że spotkania zostały zorganizowane aby podyskutować nad zadaniami, jakie należy podjąć w Nietkowie w ramach programu „Odnowa i Rozwój Wsi”.

Moderatorki wyjaśniły zebranym pojęcie Analizy SWOT i przedstawiły jej zastosowanie. Przystąpiono do dyskusji, a następnie do określania mocnych i słabych stron miejscowości oraz szans i zagrożeń.

Z warsztatów, które trwały dwa dni, określono największe potrzeby wsi i opracowano listę zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości.

Na tym etapie zakończono dyskusję dotyczącą Planu Odnowy Miejscowości Nietków. Cel spotkań został osiągnięty. Lokalna Grupa Odnowy Mieszkańców Miejscowości Nietków dokonała analizy SWOT i określiła listę rankingową zadań do realizacji w ramach programu „Odnowa i Rozwój Wsi”. Materiały wypracowane na warsztatach zostaną zamieszczone w opracowywanym Planie Odnowy Miejscowości Nietków.

Na tym protokół zakończono.

Czerwieńsk, dnia 15 maja 2008 r.

Lista obecności osób biorących udział
w warsztatach dotyczących programu
„Odnowa i Rozwój Wsi”

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Halina Kazmierczak	
2	Andżelina Szpracka	
3	Krzysztof Szuda	
4	Halina Prugowa	
5	Tomasz Prokopiuk	

Czerwieńsk, dnia 16 maja 2008 r.

Lista obecności osób biorących udział
w warsztatach dotyczących programu
„Odnowa i Rozwój Wsi”

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Gazimierzak Halina	
2.	Taprocka Krystyna	
3.	Brymaso. Helmut	
4.	Sieda Wiesława	
5.	Jamari Piotruska	

Przykładowe robocze materiały, które zostały wypracowane przez Lokalną Grupę Odnowy Mieszkańców Miejscowości Nietków

1. Program długoterminowy odnowy miejscowości Nietków

Program długoterminowy wyznacza cel rozwoju miejscowości, do którego będą dążyć mieszkańcy, używając zasobów własnych i mocnych stron wsi.

Drogę rozwoju kieruje wizja, jaką mieszkańcy przyjęli do realizacji swoich potrzeb. Program długoterminowy obejmuje projekty, których realizacja wzmocni wszystkie dziedziny życia w miejscowości. Programy zostały zaszerzegowane według celów, jakie mają spełniać.

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję miejscowości?	2. Co pomoże osiągnąć cele?		Projekt Co wykonamy?
	Zasoby Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i Szanse Co wykorzystamy?	
TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
Renowacja i wyeksponowanie ciekawych obiektów	- pomniki przyrody - zabytkowy park - Arboretum	- prężnie działające Koła Gospodyń i inne organizacje - korzenie historyczne - tradycja Rothenburgów	- brak zainteresowania ze strony mieszkańców - tereny Arboretum są własnością Nadleśnictwa
STANDARD ŻYCIA			
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej	- zabytkowy park - WDK - boisko sportowe - Arboretum	- zasoby gminy - społeczna praca mieszkańców - prężnie działające Koła Gospodyń - zinventaryzowany park i Arboretum	- zdobycie środków finansowych - brak jedności wśród mieszkańców
			1. Rewitalizacja parku i Arboretum 2. Odbudowa fontanny
			1. Remont WDK (m.in. doświetlenie, utwardzenie kostką polbrukową parkingu) 2. Remont dróg publicznych i chodników 3. Wyposażenie WDK dla dzieci i młodzieży 4. Budowa zaplecza sanitarnego na boisku sportowym 5. Budowa placu zabaw przy WDK

JAKOŚĆ ŻYCIA				
1. Uatrakcyjnienie oferty kulturalnej oraz podniesienie życia kulturalnego	- zabytkowy park - WDK - boisko sportowe - dwa Koła Gospodyń Wiejskich	- dobra współpraca z Gminą - budowa hali sportowej - stała współpraca z Niemcami i innymi miejscowościami	- niewystarczające wyposażenie WDK - brak zaplecza socjalno-magazynowego dla zespołów sportowych przy boisku	1. Połączenie istniejących Kół Gospodyń Wiejskich 2. Organizowanie imprez kulturalnych z udziałem gminy i partnerskiej miejscowości niemieckiej
2. Podniesienie jakości życia	- zespoły muzyczne - koło wędkarskie			
BYT				
1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości	- bliskość Odry - lasy - bliskość dużych miast i granicy - dobra komunikacja	- istniejące Koło Wędkarskie - istniejące gospodarstwa rolne	- brak przystani na Odrze - brak bazy noclegowej i gastronomicznej - słabe zainteresowanie rolników	1. Utworzenie gospodarstw agroturystycznych 2. Stworzenie zaplecza gastronomicznego 3. Opracowanie kalendarza imprez i jego promocja
2. Stworzenie gospodarstw agroturystycznych				

Źródło: opracowanie własne

2. Program krótkoterminowy odnowy miejscowości Nietków

Program krótkoterminowy ma na celu rozwiązać problem mieszkańców w najbliższym okresie. Programy te zaszerzegowane zostały do kategorii „kluczowych problemów”, które wykazują najważniejsze potrzeby mieszkańców miejscowości. Poszczególne projekty oceniono pod względem możliwości realizacji finansowych i organizacyjnych.

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację?		Punkta cja	Hierar chia
			Orga nizac yjnie	Finanso wo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Dbanie o estetykę miejscowości	- czyny społeczne	Tak	Tak	5	V
Na czym nam najbardziej zależy?	Zorganizowanie miejsca spotkań dla dzieci, młodzieży i pozostałych mieszkańców miejscowości	- remont WDK wraz z doposażeniem	Nie	Nie	19	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Zdewastowany i zaniedbany zabytkowy park	- remont fontanny - wysypanie ścieżek - zainstalowanie oświetlenia - zamontowanie ławek	Tak/ Nie	Nie	11	IV
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Odnowienie Klubu i uruchomienie funkcji rekreacyjnej parku	- remont WDK - rewitalizacja parku	Nie	Nie	13	II
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Organizacja festynów i imprez okolicznościowych	- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - Dzień Babci i Dziadka - Dzień Kobiet i Dzień Matki - Dzień Dziecka - Biesiada Nietkowska - Pieczony Ziemniak - Bal Sylwestrowy	Tak	Tak	12	III
Jaki projekt zgłosimy do PROW 2008-2013	Remont Wiejskiego Domu Kultury wraz z doposażeniem oraz rewitalizacja zabytkowego parku					

Źródło: opracowanie własne